

**§ 12 Miljøgodkendelse af svinebrug
Snogbæk Nederby 26, 6400 Sønder-
borg**

Meddelt d. 8. juni 2017

Meddelt af Erhverv & Affald

Sønderborg Kommune

Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøgodkendelse efter Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 12, stk. 2 (Husdyrloven) på Snogbæk Nederby 26, 6400 Sønderborg, matr. nr. 2, 191, 192, 193 og 194, Snogbæk Ejerlav, Sottrup. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget inkl. udvidelse af dyreholdet til 850 årssøer og 29.750 smågrise til 30 kg, svarende til 324,7 DE i eksisterende stalde.

Sønderborg Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Kommunen vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som det er beskrevet i Husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000 områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, i beskrivelsen af ejendommen samt i vurderingen af udvidelsen. Godkendelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af afsnit 13. Vilkårene er baseret på den miljøtekniske redegørelse og kommunes vurdering.

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 12, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

De stillede vilkår vurderes at kunne begrænse risikoen for forurening og ikke-uvæsentlige gener. Hvis der mod forventning skulle opstå væsentlige gener for de omkringboende eller andre uforudsete gener i forbindelse med udvidelsen, kan Sønderborg Kommune foranledige, at generne reduceres, ved at meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger jf. Husdyrbrugslovens § 42.

Ejendommen er tidligere miljøgodkendt den 2. august 2006 efter miljøbeskyttelseslovens § 33. Der er i 2012 truffet afgørelse om udvidelse af dyreholdet i eksisterende bygninger. Dyreholdet svarer på ansøgningstidspunktet til dyreholdet i afgørelsen fra 2012. Godkendelsen fra 2006 og afgørelsen fra 2012 med vilkår bortfalder med vedtagelse af denne godkendelse. Vilkårene i denne miljøgodkendelse vil gælde fremover.

Der er ikke med denne miljøgodkendelse taget stilling til evt. tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven.

Der gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse og Sønderborg Kommunes bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Gyldighed

Udvidelsen skal være udnyttet inden to år fra godkendelsen er meddelt. Er produktionen ikke fuldt gennemført til dette tidspunkt, vil godkendelsen kun gælde for den produktion, der er ved udløbet af perioden eller registreret i løbet af årene.

Der stilles vilkår om, at godkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsen er meddelt.

Offentlighed

Ansøgningen om miljøgodkendelse blev annonceret på www.sonderborgkommune.dk den 3. februar 2017. Der blev desuden orienteret herom i Sønderborg Ugeavis den 7. februar 2017.

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af godkendelsen gennemført en 6 ugers nabohøring af naboer i konsekvensområdet for lugt i perioden fra den 19. april 2017 til den 31. maj 2017. Der indkom to svar i høringsperioden fra naboer, der ikke har indsigelse til projektet.

Miljøgodkendelsen er meddelt den 8. juni 2017. Afgørelsen er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 8. juni 2017 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år eller når EU-kommisjonen i EU-tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2025.

Ansøger og ejerforhold

Ansøger og kontakt

Navn: Lars Staugaard Bertram
Adresse: Snogbæk Nederby 26, 6400 Sønderborg
Telefon: 74 46 92 46 / 40 86 92 46
E-mail: bertram@agropartnere.dk
Ansøgningsskema: 92371

Bedriftsoplysninger

Navn: Vesterskov
Adresse: Snogbæk Nederby 26, 6400 Sønderborg
Matrikel: 191, 192, 193, 194 og 2 Snogbæk ejerlav, Sottrup
CVR-nr.: 13165289
p-nummer: 1000512507
CHR-nr.: 92423
Ejer af ejendommen: Lars Staugaard Bertram

Konsulent:

Navn: Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd
Adresse: Peberlyk 2, 6200 Aabenraa.
Telefon: 74 36 50 43 / 61 55 82 62
Email: upa@landbosyd.dk

Godkendelsen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune
Landbrugsgruppen
Natur, Miljø og Byg
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg

Sagsbehandler: Ekstern konsulent Gitte Moestrup, Rambøll
Sag nr.: 17/1797
KS: SBMO

Indholdsfortegnelse

1	Resumé og samlet vurdering.....	7
1.1	Ansøgning.....	7
1.2	Ikke teknisk resumé	7
2	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	9
2.1	Planmæssige forhold	11
2.2	Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.	11
2.3	Placering i landskabet	13
3	Husdyrhold, staldanlæg og drift	14
3.1	Bygninger.....	14
3.2	Husdyrhold.....	15
3.3	Staldindretning.....	16
3.4	Ventilation	19
3.5	Fodring	21
3.6	Energi- og vandforbrug.....	22
3.7	Spildevand herunder regnvand	25
3.8	Affald.....	26
3.9	Råvarer og hjælpestoffer	28
3.10	Driftsforstyrrelser eller uheld	29
4	Gødningsproduktion og –håndtering.....	31
4.1	Gødningstyper og mængder.....	31
4.2	Opbevaring og håndtering af flydende gødning og vaskevand.....	31
4.3	Udbringning af husdyrgødning	32
5	Forurening og gener fra husdyrbruget.....	33
5.1	Ammoniak og natur	33
5.2	Lugt.....	41
5.3	Fluer og skadedyr	43
5.4	Transport	43
5.5	Støj og vibrationer	44

5.6	Støv fra anlæg og maskiner	45
5.7	Lys	46
7	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	47
8	Husdyrbrugets ophør	49
9	Egenkontrol og dokumentation	50
10	Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	51
11	Konklusion	53
12	Generelt	54
13	Vilkår	55
13.1	GENERELT	55
13.2	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	55
13.3	HUSDYRHOLDET, STALDANLÆG OG DRIFT	56
13.4	GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDBETING	58
13.5	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	58
13.6	HUSDYRBRUGETS OPHØR	59
	Lovgrundlag	60
14	Bilag	61

Bilag

1. Kort over afstande
2. Situationsplan
3. Afløbsplan
4. Beredskabsplan
5. Lokalisering og planforhold
6. Grundvand
7. Beskyttet natur
8. Natura 2000
9. Kort med naturpunkter
10. Kort med naturpunkter – Augustenborg Skov
11. Kort med naturpunkter – Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning

Sønderborg kommune har modtaget en ansøgning (nr. 92371) fra Lars Staugaard Bertram om miljøgodkendelse af udvidelse af husdyrproduktion på Snogbæk Nederby 26, 6400 Sønderborg. Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Sønderborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem den 12. januar 2017. Dette er den eneste version af ansøgningen.

Der ansøges om miljøgodkendelse til at udvide eksisterende dyrehold på Snogbæk Nederby 26 til 850 årssøer og 29.750 smågrise til 30 kg i eksisterende stalde, i alt svarende til 324,7 DE. Det er muligt, at der vil blive flyttet nogle drægtige søer til en anden ejendom, for at kunne komme op på 850 årssøer. Ved indtastning af alle søer i staldanlægget er der lavet en worst case beregning i forhold til ammoniak og lugt.

Ejendommen er blevet miljøgodkendt den 2. august 2006. Der er endvidere truffet afgørelse om udvidelse af dyreholdet til 700 årssøer, 21.976 smågrise (7,2-30 kg) og 200 polte (30-102 kg) den 26. april 2012. Tilladelsen er på ansøgningstidspunktet udnyttet, og dette er nudrift i ansøgningen. Når nærværende godkendelse tages i brug erstatter den godkendelsen af 2. august 2006 og afgørelsen af 26. april 2012.

Den miljøtekniske beskrivelse bygger på virksomhedens ansøgning og en række supplerende oplysninger. Hvor det er fundet relevant, har Sønderborg Kommune vurderet på konsekvenserne af udvidelsen/ændringen, samt givet begrundelse for de opstillede vilkår.

1.2 Ikke teknisk resumé

Produktion

Der ansøges om at udvide et eksisterende dyrehold på Snogbæk Nederby 26, 6400 Sønderborg fra 700 årssøer med 21.976 smågrise 7-30 kg og 200 slagtesvin 30-102 kg, i alt 261,04 DE til 850 årssøer og 29.750 smågrise 7-30 kg, svarende til 324,7 DE. Udvidelsen sker i eksisterende bygninger.

Placering

Ejendommen er placeret i landzone, ca. 3 km nord for Vester Sottrup.

Der sker ingen ændringer af oplevelsen af landskabet, da der ikke sker bygningsmæssige ændringer eller udvidelser.

Lugt

Produktionen udvides i de eksisterende stalde.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, som ikke ejet af ansøger, Snogbæk Nederby 27, ligger ca. 183 meter øst for staldanlægget og den beregnede geneafstand for lugt til enkeltbolig er 84 meter. Den beregnede geneafstand til byzone i Vester Sottrup er 524 meter. Den faktiske afstand er ca. 3 km. Den beregnede geneafstand til samlet bebyggelse er 347 meter. Den faktiske afstand er ca. 652 meter.

Ansøgningen lever dermed op til genekriterierne for lugt.

Transporter

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil bl.a. medføre, at antallet af transportere øges fra ca. 596 til ca. 700 årligt, svarende til en stigning på ca. 17 %.

Ind-/udkørsel til anlægget vurderes at være hensigtsmæssigt placeret i forhold til naboer og i forhold til trafik hensyn. Stigningen forventes ikke at medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der sker en stigning i ammoniakfordampningen på 669 kg N pr. år således at den samlede emission fra staldanlæg og opbevaringslagre efter udvidelsen er 3.989,76 kg N pr. år.

Der er udført beregninger af ammoniakdepositionen til naturtyper beliggende i nærheden af anlægget. Sønderborg Kommune vurderer, ud fra beregningerne, at ammoniakdepositionen fra anlægget ikke vil medføre en ændring af naturområderne, og at projektet dermed ikke vil medføre en forringelse af naturområderne.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde på land er Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov (N83 og 68) samt Augustenborg Skov (N105).

Det er vurderet ud fra den store afstand fra produktionsanlægget til Natura 2000 -områder, at nedfald af ammoniak, der skyldes emission fra projektet, ikke er til skade for de beskyttede områder.

Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområder.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor, som findes eller kan forventes at leve i området omkring ejendommen.

BAT

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Ansøger anvender bl.a.:

- Foderoptimering
- Delvis fast gulv

hvilket er tiltag, der reducerer ammoniakudledningen til omgivelserne. Produktionen overholder desuden de vejledende emissionsgrænseniveauer for ammoniakudledning udmeldt af Miljøstyrelsen. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet.

2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Bilag 1 viser en oversigtsplan med angivelse af anlæggets placering i forhold til omgivelserne. Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 6 er etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, ikke tilladt indenfor eller i en afstand af mindre end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde

- områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Husdyrbruget er placeret i landzone med ca. 75 m til nærmeste beboelse, Snogbæk Nederby 31. Denne beboelse ejes af ansøger og indgår derfor ikke i lugtberegningerne. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger er Snogbæk Nederby 27, ca. 150 meter øst for anlægget. Der er ca. 500 meter til nærmeste beboelse, som er en del af samlet bebyggelse. Det drejer sig om Nørremøllevej 7 i Øster Snogbæk, som ligger syd for staldanlægget. Se bilag 5.

Der er ca. 2.900 meter til nærmeste byzone, der samtidig er nærmeste lokalplanlagte område, "Boligområde og offentligt område i Vester Sottrup", syd for ejendommen.

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt indenfor en afstand af 50 m fra nabobeboelse. Aktuelle afstande fremgår af Tabel 1.

Tabel 1. Forbudszoner (målt fra nærmeste stald eller lager, hvor der sker ændringer)

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Byzone	ca. 2,9 km	Fra staldanlægget til byzoneområde i Vester Sottrup	50 m
Sommerhusområde	Ca. 8,7 km	Fra staldanlægget til sommerhusområde ved Vemmingbund	50 m
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	ca. 2,9 km	Fra staldanlægget til lokalplan nr. 33-533 "Boligområde og offentligt område i Vester Sottrup"	50 m
Nærmeste nabo (uanset landbrugspligt eller ej)	Ca. 75 m	Fra eksisterende stald til stuehuset Snogbæk Nederby 31 (ejet af ansøger)	50 m
Nærmeste nabobeboelse (uanset om det er landbrug eller ej) i samlet bebyggelse	ca. 500 m	Fra staldanlægget til Nørremøllevej 7 i Øster Snogbæk, som er den nærmeste beboelse, som udløser samlet bebyggelse.	50 m

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 20 skal kommunen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse eller miljøgodkendelse sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra:

- samlet bebyggelse
- eksisterende eller fremtidigt byzone eller sommerhusområde
- lokalplanlagte områder i landzone (boligformål, blandet bolig og erhverv)

Anlægget er beliggende mere end 300 m fra ovenstående.

Derudover skal genekriterierne for lugt være overholdt. Læs mere herom i afsnit 5.2.

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 8 må stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg ikke etableres indenfor de afstande der fremgår i tabel 2.

Tabel 2. Oversigt over afstande

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
Naboskel	ca. 66 m	Fra Drægtighedsstald (4) til Snogbæk Nederby 31 B	30 m
Beboelse på samme ejendom	ca. 4 m	Fra Drægtighedsstald (4) til stuehuset	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>> 25 m	Nærmeste købmand ligger formodentlig i Vester Sottrup	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	ca. 1,5 km	Fra Drægtighedsstald (4) til Snogbækskov Vandværk	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg (drikkevandsboring)	ca. 260 m	Fra Farestald (11) til boring DGU arkivnr. 169.489 Snogbæk Nederby 24	25 m
Vandløb	ca. 1,1 km	Fra Smågrisestald (14) til Osbæk vandløb mod vest	15 m
Dræn	> 15 m	Så vidt vides er der ingen drænrør indenfor 15 m fra stalde og lagre	15 m
Sø	ca. 170 m	Fra Farestald (11) til nærmeste § 3 vandhul mod sydøst ved Snogbæk Nederby 29	15 m
Privat fællesvej	>> 15 m		15 m
Offentlig vej	ca. 2 m ca. 7 m	Fra gyllebeholder på 2.400 m ³ og fra Smågrisestald (14) til vejen mod nord gennem Vesterskov ud til kysten	15 m

Kilde: Danmarks Miljøportal og Jupiterdatabasen (Geus).

Miljømyndighedens vurdering

Beboelse på samme ejendom ligger mindre end 15 meter fra staldanlæggene. Da der er tale om eksisterende bygninger, stilles der ikke supplerende vilkår til indretning og drift.

Det vurderes, at alle øvrige afstandskrav i Husdyrlovens §§ 6 og 8 overholdes. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår. Der er mere end 300 meter til nærmeste bolig i samlet bebyggelse. Dermed er ansøgningen ikke omfattet af Husdyrlovens § 20.

2.1 Planmæssige forhold

Ifølge Kommuneplan 2013 – 2025 for Sønderborg Kommune ligger virksomheden i et jordbrugsområde i landzone (5.1.004.J). Ejendommen ligger i et område, der ikke er omfattet af en lokalplan.

Ifølge Spildevandsplan 2009/2016 for Sønderborg Kommune, er ejendommen ikke tilsluttet offentligt spildevandssystem. Tag- og overfladevand afledes til Alssund via rørledning. Sanitært spildevand afledes til septiktank og videre til Alssund.

Ejendommen forsynes med vand fra Vester Sottrup Vandværk.

Kort med planforhold er vedlagt som bilag 5.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at udvidelsen af det eksisterende anlæg kan ske uden at der opstår konflikt med planforholdene i Sønderborg Kommune.

2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser: Bygningerne ligger uden for udpegningen ”Naturbeskyttelsesområder”.

Natura 2000: Der er ingen bygninger inden for Natura 2000. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde på land er Habitatområde og Fuglebeskyttelsesområde Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov (Habitatområde 83 og Fuglebeskyttelsesområde 68) som ligger ca. 8,5 km syd-sydvest for ejendommen. Nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde er Nybøl Nor, som er en del af habitatområdet Flensborg Fjord, Bredrund og farvandet omkring Als (Habitatområde 173) og fuglebeskyttelsesområdet Flensborg fjord og Nybøl Nor (Fuglebeskyttelsesområde 64) som ligger ca. 7,2 km syd-sydvest for ejendommen.

Kort med Natura 2000 områder er vedlagt som bilag 8.

Økologiske forbindelser: Nordvest for gyllebeholderne ligger et område, som er udlagt som økologisk forbindelse. Gyllebeholderen berører ikke forbindelsen. Ifølge kommuneplannens retningslinjer for økologiske korridorer må ændringer i arealanvendelsen, bl.a. etablering af nye større anlæg, ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder.

Værdifulde landskaber: Bygningerne ligger uden for udpegningen. Værdifulde landskaber skal som udgangspunkt friholdes fra ny bebyggelse. Nødvendigt landbrugsbyggeri skal udformes og placeres, så der tages mest muligt hensyn til landskabelige værdier og friluftslivets interesser.

Uforstyrrede landskaber: Bygningerne ligger inden for udpegningen. Da der ikke etableres nye bygninger, har udpegningen ingen betydning.

Bevaringsværdige landskaber: Bygningerne ligger inden for udpegningen. Da der ikke etableres nye bygninger, har udpegningen ingen betydning.

Områder med særlig geologisk værdi: Bygningerne ligger uden for udpegningen ”Geologiske bevaringsværdier”

Rekreative interesseområder: Der er ingen bygninger inden for udpegningerne: ”Eksisterende byzoner”, ”Arealudlæg til byformål”, ”Eksisterende sommerhusområder”, ”Arealudlæg til ferie-fritidsformål” og ”Arealer til ferie-fritidsformål”.

Værdifulde kulturmiljøer: Bygningerne ligger uden for udpegningen ”Værdifulde kulturmiljøer”.

Kirkeomgivelser: Bygningerne ligger uden for udpegningen ”Kirkebyggelinjer”.

Kystnærhedszonen: Bygningerne ligger inden for udpegningen ”Kystnærhedszone”. Da der ikke etableres nye bygninger, har udpegningen ingen betydning.

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering: Bygningerne ligger uden for lavbundsarealer.

Skovrejsningsområder: Bygningerne ligger uden for udpegningen.

Fredede områder: Bygningerne ligger uden for beskyttelseslinjen.

Beskyttede naturområder (§ 3): Ca. 170 m sydøst for farestalden (11) ligger en beskyttet sø ved Snogbæk Nederby 29. Der ligger en del mindre søer omkring ejendommen. Nærmeste moseområde ligger ca. 1 km vest-nordvest for ejendommen.

Kort med beskyttede naturområder er vedlagt som bilag 7.

Strandbeskyttelseslinje: Bygningerne ligger uden for udpegningen.

Klitfredningslinje: Der er ingen bygninger inden for udpegningen.

Skovbyggelinje: Bygningerne ligger indenfor udpegningen. Da der ikke etableres nye bygninger, har udpegningen ingen betydning.

Søbeskyttelseslinje: Bygningerne ligger uden for udpegningen.

Åbeskyttelseslinje: Bygningerne ligger uden for udpegningen.

Fortidsmindebeskyttelseslinje: Der ligger ingen bygninger inden for udpegningen.

Beskyttede sten- og jorddiger: Bygningerne ligger uden for udpegningen. Det nærmeste beskyttede sten- og jorddige ligger ca. 7 m fra eksisterende smågrisestald. Der vil ikke blive ændret på digerne i forbindelse med driften.

Grundvandsinteresser: Bygningerne ligger i et område med drikkevandsinteresser. Bygningerne ligger uden for følsomme indvindingsområder og indsatsområder.

Kort med grundvandsinteresser og boringer er vedlagt som bilag 6.

Indsatsområde truede dyrearter: Bygningerne ligger inden for indsatsområde for løvfrø og grøn frø.

Miljømyndighedens vurdering

De eksisterende bygninger ligger indenfor udpegningen for uforstyrrede landskaber, bevaringsværdige landskaber, kystnærhedszonen, skovbyggelinje og indsatsområde for løvfrø og grøn frø.

Da der ikke etableres nye bygninger eller anlæg i forbindelse med udvidelsen er det uden betydning, at de eksisterende bygninger ligger inden for de nævnte udpegninger.

Husdyrbrugets bygninger ligger udenfor alle øvrige udpegninger.

Kommunen vurderer, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området.

2.3 Placering i landskabet

Der skal ikke etableres nye bygninger eller anlæg i forbindelse med udvidelsen, som skal vurderes i forhold til landskabet.

Omkring eksisterende staldanlæg ved stuehuset er der dels haveanlægget og dels enkeltstående træer. Rundt om klimastalden er der 3-rækket beplantning. Gyllebeholderne er også delvist afskærmet af denne beplantning, hegn langs grusvejen samt skoven mod nord og bakkerne i landskabet mod vest. Der er ingen overvejelser om at etablere yderligere afskærmende beplantning.

Der er ingen ensilageplads eller møddingsplads på ejendommen.

Miljømyndighedens vurdering

Der sker ingen ændringer af oplevelsen af landskabet, da der ikke sker bygningsmæssige ændringer eller udvidelser.

3 Husdyrhold, staldanlæg og drift

3.1 Bygninger

Ejendommens bebyggede erhvervsareal er på ansøgningstidspunktet ifølge BBR opgjort til 6.604 m². Der er ingen verserende byggesager på ejendommen.

Bilag 2 viser en bygningsoversigt for det samlede husdyrbrug.

Oplysninger om bygningernes grundplan, bygningshøjde, taghældninger, bygningsmaterialer og farver, bebyggelsens fremtidige anvendelse, m.v. fremgår af Tabel 3.

Tabel 3. Oversigt over bygninger

Bygning *	Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
Carport, BBR 1	ca. 30 m ²	-	-	-	Carport – fjernet!
Stuehus, BBR 2	ca. 300 m ²	ca. 10 m	30 °	Hvide mursten og skiffertag	Stuehus
Mellembygning, BBR 3	ca. 21 m ²	ca. 6 m	30 °	Hvide mursten og bliktag	Bryggers og gang
Stald, BBR 4	ca. 310 m ²	ca. 9 m	35 °	Hvide mursten og bliktag	Drægtighedsstald
Lade, BBR 5	ca. 400 m ²	ca. 9 m	25 °	Gule mursten og mørkegråt eternittag	Foder- og halmlade
Stald, BBR 6	ca. 290 m ²	ca. 8 m	30 °	Hvide mursten og bliktag	Drægtighedsstald
Stald, BBR 7	ca. 305 m ²	ca. 7 m	20 °	Hvide og gule mursten og mørkegråt eternittag	Drægtighedsstald
Maskinhus, BBR 8	ca. 295 m ²	ca. 9 m	35 °	Hvide mursten og bliktag	Lade
Stald, BBR 9	ca. 712 m ²	ca. 8 m	25 °	Gule mursten og mørkegråt eternittag	Fare- og drægtighedsstald
Halmfyr, BBR 10	ca. 16 m ²	ca. 10 m / 20 m skorsten	40 °	Sorte blik sider og tag	Bygning til halmfyr
Stald, BBR 11	ca. 424 m ²	ca. 9 m	20 °	Gule mursten og gråt eternittag	Farestald
Stald, BBR 12	ca. 799 m ²	ca. 9 m	20 °	Gule mursten og gråt eternittag	Fare- og drægtighedsstald
Stald, BBR 13	ca. 109 m ²	ca. 8 m	25 °	Gule mursten og mørkegråt eternittag	Drægtighedsstald
Lade, BBR 14	ca. 1.157 m ²	ca. 9 m	25 °	Hvide blik sider og gråt eternittag	Maskinhus/lade
Stald, BBR 15	ca. 1.766 m ²	ca. 10 m	20 °	Hvide glatte betonelementer og gråt eternittag	Smågrisestald og foderum mv.

* Numrene svarer til numre i BBR.

Grundplan og bygningshøjde for alle bygninger er uændrede.

Der er to gyllebeholdere på henholdsvis 2.400 og 4.410 m³ fra henholdsvis 1991 og 2007 uden fast overdækning. Der er endvidere forbeholder ved stald 6, 7 og 14.

Der er to fodersiloer af stål. Den ene silo fra ca. 1996 har et rumfang på 1.300 m³ og en højde på 14 meter. Den anden silo fra 2005 har et rumfang på 618 m³ og en højde på 13,5 meter.

Der er en eksisterende vaskeplads og et mindre betonbefæstet areal.

Produktionsudvidelsen sker i eksisterende bygninger.

Miljømyndighedens vurdering

Udvidelsen sker i eksisterende bygninger, der fastsættes derfor ikke vilkår til bygningerne.

3.2 Husdyrhold

Landbruget drives som et konventionelt svinebrug.

I ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk svarer nudriften til dyreholdet i afgørelsen af 26. april 2012 om, at udvidelse af dyreholdet i eksisterende stalde kan ske som anmeldt jf. § 19 f i bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Tabel 4 viser ejendommens årlige dyrehold/produktion udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder. Numrene i tabellen refererer til ansøgningsskemaets opdeling i staldafsnit. Bilag 2 viser en situationsplan over anlægget, hvor de enkelte staldafsnit fremgår.

Tabel 4. Dyreholdets størrelse/årlig produktion

Stald	Art og vægtklasse/alder	Nudrift			Ansøgt drift		
		antal	Sti-pladser	DE	antal	Sti-pladser	DE
Smågrisestald (14)	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	21.976	3.600	98,0	29.750	4.176	132,7
Drægtighedsstald, løsgående (6)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	91	64	14,4	111	80	17,6
Fare- og poltestald (9)	Årsso, farestald, kassestier, fuld-spaltegulv	283	85	19,2	346	96	23,5
	Slagtesvin, Fuldspaltegulv	200	50	4,8	-	-	-
Drægtighedsstald, løsgående (9)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	57	40	9,0	69	50	10,9
Farestald (11)	Årsso, farestald, Kassestier, fuld-spaltegulv	417	125	28,3	504	140	34,2
Drægtighedsstald, løsgående (12)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	201	141	31,8	245	177	38,7
Mellemstald (13)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	46	32	7,3	55	40	8,7
Drægtighedsstald (4)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	133	93	21,1	162	117	25,6
Løbe- / drægtighedsstald (7)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	172	120	27,2	208	150	32,9
Sum				261,0			324,7

Smågrise er fra 7 til 30 kg, og der er oplyst 35 smågrise pr. so i ansøgt drift.

Miljømyndighedens vurdering

For at kunne kontrollere om godkendelsens vilkår om maksimalt dyrehold overholdes – med hensyn til antal, vægt og sammensætning af dyr – stilles der vilkår om, at der skal føres en driftsjournal.

Det maksimale antal DE på 324,7 DE må ikke overskrides. Der kan dog være situationer (eks. Sygdom i besætning, slagteristrejker m.m.), hvor dyreholdet vil være afvigende fra det godkendte. I sådanne situationer skal landmanden kunne dokumentere de særlige omstændigheder overfor tilsynsmyndigheden. Det er op til tilsynsmyndigheden at vurdere, om afvigelser i dyreholdet skyldes overproduktion eller naturlig variation/udsving.

3.3 Staldindretning

Eksisterende Fare- og poltestald (9) anvendes til farestald i ansøgt drift, se bilag 2. Staldsystemet ændres fra Slagtesvin, Fuldspaltegulv, til Farestald, Kassestier, fuldspaltegulv. Der sker ikke andre ændringer af stald- og gulvsystemer i forbindelse med udvidelsen.

Bygninger, antal stipladser, gulvtyper og udmugningssystem fremgår af Tabel 5.

Tabel 5. Oversigt over bygnings anvendelse, antal stipladser, udmugningssystem og gulvtype.

Stald	Dyre-type	Nudrift Stipladser	Ansøgt drift Stipladser	Staldsystem
Smågrisestald (14)	Smågrise	3.600	4.176	Toklimastald, delvis spaltegulv
Drægtighedsstald, løsgående (6)	Årssøer	64	80	Løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
Fare- og poltestald (9)	Årssøer	85	96	Farestald, kassestier, fuldspaltegulv
	Slagtesvin	50	-	Fuldspaltegulv
Drægtighedsstald, løsgående (9)	Årssøer	40	50	Løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv
Farestald (11)	Årssøer	125	140	Farestald, Kassestier, fuldspaltegulv
Drægtighedsstald, løsgående (12)	Årssøer	141	177	Løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv
Mellemstald (13)	Årssøer	32	40	Løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv
Drægtighedsstald (4)	Årssøer	93	117	Løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
Løbe- / drægtighedsstald (7)	Årssøer	120	150	Løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv

Rengøring af staldanlægget

Der benyttes sæbe ved vask af stalde og der strøs hydratkalk efterfølgende.

Smågrisestaldene og farestaldene vaskes efter hvert hold, og løbe- og drægtighedsstalde vaskes en gang om året.

Ansøger oplyser følgende om bedste tilgængelige staldteknologi:

Med hensyn til BAT og staldsystemer så er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-teknologibladene, og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Af BREF-dokumentet fremgår det, at følgende staldsystemer er BAT:

Staldsystemer for søer, løbeafdelingen og drægtighedsstalden:

- fuld- eller delspaltegulv med vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle, eller
- delspaltegulv og en reduceret gødningskanal

Staldsystemer for søer, farestalden:

En boks med fuldspaltede jern- eller plastikgulve og som har:

- en kombination af vand- og gødningskanal, eller
- et udskylningssystem med gødningsrender, eller
- en gødningsopsamler nedenunder

Staldsystemer for grise, smågrisestalden

En sti:

- eller et en-etagesbur med fuld- eller delspaltegulv og et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et en-etagesbur med fuldspaltegulv med et hældende betongulv nedenunder til adskillelse af urin og fækalier, eller
- med et delvist spaltet gulv (to-klimasystem), eller
- med et delvist spaltet gulv jern- eller plastikgulv og et skrånende eller konvekst fast gulv, eller
- med et delvist spaltet gulv med metal- eller plastikspalter og en lavvandet gødningskanal og kanal for fordærvet drikkevand, eller
- med delspaltegulv med trekantede jernspalter og en gødningskanal med hældende sidevægge

Miljøstyrelsen har udgivet en række teknologiblade for bl.a. svinehold. Der findes p.t. følgende 13 relevante teknologiblade for stald- og opbevaringsteknik mv.:

- Køling af gylle i stalde til søer og smågrise (1. udgave oprettet 26.01.2011)
- Fast overdækning af gyllebeholder (1. udgave, oprettet 11.11.2010)
- Benzoesyre til smågrise (1. udgave 24.11.2010)
- Råprotein i sofoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Råprotein i smågrisefoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Fosfor i sofoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Fosfor i smågrisefoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde (1. udgave, oprettet 20.12.2010)
- Svovlsyrebehandling af gylle i smågrisestald (1. udgave, oprettet 20.12.2010)
- Kemisk luftrensning med syre, sostalde (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Kemisk luftrensning med syre, smågrisestalde (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Biologisk luftrensning, Dyretype: Søer (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Biologisk luftrensning, Dyretype: Smågrise (1. udgave oprettet 29.04.2011)

Efter udvidelsen vil der være staldgulve som vist i tabel 6.

Tabel 6: Oplysninger om gulvtyper

Staldafsnit	Gulvtype	BAT
Smågrisestald (14)	2/3 fast gulv og 1/3 betonspalter med gyllekumme under	BAT ifølge BREF
Drægtighedsstald (6)	Delvis fast gulv og betonspalter med gyllekumme under	BAT ifølge BREF
Fare- og poltestald (9)	Oprindelig stald med fuldspalter. En del af spalterne er overstøbt, så der nu er fast lejeareal og støbejerns- og plastspalter og gyllekumme under både overstøbning og spalter.	*
Drægtighedsstald (9)	Oprindelig stald med fuldspalter. En del af spalterne er overstøbt, så der nu er fast gulv og betonspalter med gyllekumme under både overstøbning og spalter.	BAT ifølge BREF
Farestald (11)	Delvis fast gulv og støbejernsspalter med gyllekumme under	*
Drægtighedsstald (12)	Delvis fast gulv og betonspalter med gyllekumme under	BAT ifølge BREF
Mellemstald (13)	Delvis fast gulv og støbejerns- og plastspalter med gyllekumme under	BAT ifølge BREF
Drægtighedsstald (4)	Delvis fast gulv og betonspalter med gyllekumme under	BAT ifølge BREF
Løbe/drægtighedsstald (7)	Delvis fast gulv og betonspalter med gyllekumme under	BAT ifølge BREF

* Ansøger antager at farestalde med delvis fast gulv er BAT, da det er det staldsystem til farende søer med det laveste ammoniakemissionsniveau.

Anlægget indeholder udelukkende stalde med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle. Hvor ofte ”hyppig fjernelse” er, er ikke nærmere defineret i BREF-dokumentet. Der udsluses gylle ca. hver 2. uge på en hverdag i stalde med ”træk og slip”-system.

Redegørelse for reovering af staldanlægget:

De eksisterende stalde som ikke ændres i forbindelse med denne ansøgning forventes at kunne drives videre de næste ca. 10 år og 15-20 år (smågrisestalden) uden gennemgribende reoveringer.

Ud over BREF-dokumentet og teknologibladerne er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Med de angivne tilpasninger kommer systemet til den konklusion, at ammoniakreduktionskravet er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

BAT for ammoniak:

Husdyrgodkendelse.dk beregner automatisk den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Alle stalde er eksisterende staldafsnit. Ammoniakemissionsniveauet må maksimalt være 3.991,05 kg NH₃-N.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauet er overholdt.

Da beskyttelsesniveauerne overholdes, bliver der på nuværende tidspunkt ikke investeret i ammoniakreducerende teknologi.

Miljømyndighedens vurdering

Miljøstyrelsen har udsendt ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med konventionelt hold af søer med produktion af smågrise til 7 kg (gyllebaserede staldsystemer)” og ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med konventionel produktion af smågrise (gyllebaserede systemer)”.

Husdyrgodkendelse.dk har beregnet emissionsgrænseværdien for det ansøgte projekt ud fra vejledningerne. Emissionsgrænseværdien er baseret på, at ansøgningen omfatter en omlægning af produktionen i de eksisterende bygninger. Beregningen viser, at det ansøgte projekt må have en samlet emissionsgrænseværdi på 3.991,05 kg NH₃-N per år.

Da projektet har en ammoniakemission på 3.989,76 kg NH₃-N / år lever det op til BAT. Se Tabel 7.

Tabel 7. Ammoniakemission

	Ammoniakemission
Emissionsgrænseværdier beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledning	3.991,1 kg
Beregnet emission i www.husdyrgodkendelse.dk	3.989,8 kg
Emissionsgrænseniveauet er overholdt med:	1,3 kg

Ansøger har ikke anvendt virkemidler for at leve op til BAT.

Hvis hele godkendelsen mod forventning ikke udnyttes, kan det udløse et tillæg til miljøgodkendelse efter en konkret vurdering. Ansøger skal dog til enhver tid kunne dokumentere, at det vejledende emissionsgrænseniveau for ammoniak for den etablerede produktion er overholdt. Der tages her udgangspunkt i de vejledende emissionsgrænseniveauer gældende på godkendelsestidspunktet. Dokumentationen for dette skal være tilgængeligt ved ordinært tilsyn. Der stilles vilkår hertil.

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af ovenstående at projektet lever op til BAT, og at projektet kan realiseres i de ønskede staldbygninger med den ansøgte indretning, og at ansøger i fornødent omfang har redegjort for implementering af BAT i forhold til staldindretning. Der stilles ikke yderligere vilkår hertil.

3.4 Ventilation

Al ventilation på ejendommen er mekanisk ventilation. Ventilationstype, maksimal ventilation, antal afkast og højde over kip fremgår af

Tabel 8.

Tabel 8: Oplysninger om ventilationsanlæg

Staldafsnit	Ventilationstype	Maksimal ventilation i m ³ /h	Antal afkast	Afkasthøjde
Smågrisestald	Undertryksventilation med diffust luftindtag gennem loft	130.000	19	ca. 0,7 m over tag
Drægtighedsstald (6)	Overtryksventilation	110.000	1	ca. 0,7 m over kip
Fare- og poltestald (9)	Undertryksventilation med loftsventiler	190.000	6	ca. 0,7 m over tag
Drægtighedsstald (9)	Undertryksventilation med loftsventiler	190.000	2	ca. 0,7 m over tag
Farestald (11)	Dels undertryksventilation med loftsventiler og dels ligetryksventilation	170.000	4	ca. 0,7 m over kip
Drægtighedsstald (12)	Undertryksventilation med loftsventiler	290.000	1	ca. 0,7 m over kip
Mellemstald (13)	Ligetryksventilation	50.000	3	ca. 0,7 m over tag
Drægtighedsstald (4)	Overtryksventilation	110.000	1	ca. 0,7 m over kip
Løbe/drægtighedsstald (7)	Undertryk med vægventiler	160.000	2	ca. 0,7 m over kip

Ansøger oplyser følgende om bedste tilgængelige teknologi for ventilation:

Øget modstand i ventilationssystemer undgås gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.

Miljømyndighedens vurdering

For at sikre at ventilationen til enhver tid fungerer optimalt, herunder har det lavest mulige energiforbrug, stilles der vilkår om, at der skal føres en driftsjournal for ventilationsanlægene. Der stilles også vilkår om, at ventilationen skal rengøres minimum en gang årligt eller efter hvert hold ved holddrift. Datoer for rengøring og service skal noteres i journalen, som skal opbevares i fem år og forevises miljømyndigheden på forlangende.

Sønderborg Kommune vurderer, at ventilationssystemet ikke giver anledning til gener for de omkringboende. På baggrund af ejendommens placering i forhold til naboer, vurderes det, at der ikke skal stilles vilkår til de eksisterende eller kommende ventilationsafkast ud over, at de skal føres minimum 0,7 m over tagfladen, det sted det føres ud.

Det er miljømyndighedens vurdering, at ventilationen af staldene lever op til BAT, når vilkår efterleves.

Ændringer af ventilationsarrangementer må kun ske efter forudgående accept fra Sønderborg Kommune.

3.5 Fodring

Fodring sker som vådfodring med hjemmeblandet foder.

På ejendommen er der 2 stk. grå gastætte stålsiloer til korn på 1.300 m³ og 618 m³ henholdsvis ca. 14 m og ca. 13,5 m høje. Herudover er der siloanlæg i foderladen ved siloen og i foderrummet ved smågrisestalden. Da korngraven er placeret inde i foderladen, forekommer der ikke væsentlige støvgener udenfor ejendommens egne arealer.

Der anvendes fasefodring med 2 blandinger til søer (en til diegivende og en til drægtige søer) og 2 blandinger til smågrisene.

Der benyttes ikke benzoesyre.

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet særlige oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal.

Der er ikke ensilageoplæg på ejendommen.

Ansøger oplyser følgende om BAT for foder:

Ansøger vil generelt bestrebe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Det vurderes, at der anvendes foder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). De vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin fremgår af tabel 9.

Tabel 9: Vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
So	Drægtighed	13-15	0,43-0,51
So	Diegivning	16-17	0,57-0,65
Fravænnede grise	< 10 kg	19-21	0,75-0,85
Smågrise	< 25 kg	17,5-19,5	0,60-0,70

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

BAT for fosfor:

Miljøstyrelsen har i 2014 justeret den vejledende emissionsgrænseværdi for fosfor opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Det er Miljøstyrelsens udmelding, at emissionsgrænseværdien for fosfor i søgylle for dyr i gyllebaserede systemer uden dybstrøelse er maks. 23,9 kg P/DE ab lager og for fosfor i smågrise-gylle for dyr på drænet eller delvis fast gulv er maks. 29,2 kg P/DE ab lager. Med 192,03 DE søer og 132,66 DE smågrise bliver det maks. 8.463 kg P.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauet er overholdt.

Da der er flere smågrise ved søerne end normen udløser dette krav om vilkår til dokumentation af foderniveau. Der er indtastet det højeste forventede niveau for råprotein- og fosforindhold i foderet ved standardtildeling af foderenheder. Da beskyttelsesniveauerne overholdes, bliver der på nuværende tidspunkt ikke investeret i ammoniakreducerende teknologi.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne.

Sønderborg Kommune vurderer, at det er BAT-standard med hensyn til fodring for et projekt af den omhandlede størrelse, når foderet ligger indenfor de vejledende BAT-niveauer og når der anvendes fasefodring.

Der stilles vilkår til foder til at:

$(\text{FE pr. årssø} \times \text{g råprotein pr. FE}) / 6.250 - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) =$

$(1.510 \text{ FE} \times 133,7 \text{ g råprotein pr. FE}) / 6.250 - 1,98 - (35 \times 7 \text{ kg} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = 24,0254 \text{ kg N pr. årssø}$

P ab dyr pr. årssø må maksimalt være:

$(\text{FE pr. årssø} \times \text{g P pr. FE}) / 1.000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) =$

$(1.510 \text{ FE} \times 5,2 \text{ g P pr. FE}) / 1.000 - 0,58 - (35 \times 7 \text{ kg} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) = 5,8020 \text{ kg P pr. årssø}$

Endvidere fastsættes vilkår i overensstemmelse med Miljøstyrelsens teknologiblade om råprotein og fosfor i sofoder om, at ansøger skal dokumentere foderets indhold af råprotein og samlet fosforindhold for at sikre, at der sker en god udnyttelse af det tilsatte fosfor i foderet. Dokumentation skal gemmes i fem år og forevises miljømyndigheden på forlangende.

For at sikre en god udnyttelse af foder som ressource, stilles der vilkår om mængden af forbrugt foder og opstået spild skal noteres i en driftsjournal.

Det vurderes, at ansøger anvender BAT i tilstrækkeligt omfang, hvis ovennævnte vilkår overholdes

3.6 Energi- og vandforbrug

Elforbruget dækker ventilation, belysning, varmelamper, gyllepumper, drift af foderanlæg og øvrige elektriske maskiner. Energiforbruget fremgår af tabel 10.

Tabel 10: Samlet energiforbrug i nudrift og ansøgt drift (skønnede mængder):

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt drift
El	ca. 250.000 kWh	ca. 250.000 kWh

Fyringsolie	2.000 l	2.000 l
Halm	ca. 500 halmballer	ca. 500 halmballer
Dieselolie	80.000 liter	80.000 liter

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges er elforbruget ca. 174 kWh pr. årssø og 2 kWh pr. smågris. Dette tal er baseret på nyt ventilationsanlæg med lavenergimotorer.

Ansøger oplyser følgende vedr. energibesparende foranstaltninger (BAT):

Alle stalde er isolerede.

De fleste ventilatorer er udskiftet for ca. 3 år siden til energibesparende EC-ventilatorer. Ventilationen justeres automatisk op- eller ned efter behov. Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler. Der er temperaturstyring, alarmer mv. på alle ventilationsanlæggene.

En del af belysningen er udskiftet til LED-belysning (stald 4, 7, 9 11 og 13). Ved behov for reovering af belysningen i de øvrige stalde, vil der blive overvejet at etablere yderligere LED-belysning.

Lyset i staldene er tændt når der arbejdes. I løbeafdelingen (stald 7) er der tændt lys i 16 timer i døgnet. Lyset i denne stald er timerstyret. I de øvrige stalde er det manuel tænd og slukning af lyset.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således delvis BAT (lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, lavenergi ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Vand

Ejendommen forsynes med vand fra Vester Sottrup Vandværk.

Ejendommens forventede vandforbrug fremgår af Tabel 11.

Bedriftens årlige vandforbrug til gårdens drift forventes at stige fra 10.000 m³ til 12.000 m³ efter udvidelsen/ændringen. Det svarer til en forøgelse på 20 %.

Tabel 11: Skønnet vandforbrug.

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand, vaskevand, vand til overbrusning, forbrug i stuehus mv.	ca. 10.000 m ³	ca. 12.000 m ³

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning fra 2015 udgivet af Seges ligger et standardforbrug på ca. 9.524 m³ for et sohold på 850 årssøer og en produktion af 29.750 smågrise. Der er dog

tilsyneladende ikke indregnet vand til bl.a. overbrusning. Hertil skal lægges vandforbrug til marksprøjte, vask på vaskeplads og forbrug i stuehuset.

Ansøger oplyser følgende om vandbesparende foranstaltninger (BAT):

Vandbesparelse opnås ved

- At der anvendes drikkenipler placeret i drikkekopper eller over krybber,
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild,
- Staldene iblødsættes nogle timer før de vaskes med højtryksrenser med koldt vand,
- Vandforbruget tjekkes løbende, så eventuelle skjulte lækager opdages i tide, og
- Eventuelle lækager identificeres og repareres hurtigst muligt

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af iblødsætning og vask med højtryksrenser samt drikkenipler placeret i drikkekopper eller over krybber). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Miljømyndighedens vurdering

Det fremgår af Tabel 10, at det årlige elforbrug vil være uændret på ca. 250.000 kWh. I henhold til "Håndbog til Driftsplanlægning 2015" er elforbruget for en tilsvarende produktion ca. 207.400 kWh. Det forventede forbrug i nudrift og ansøgt drift er derfor højere end normen.

For at sikre en god udnyttelse af ressourcerne stilles der vilkår om, at hvis elforbruget overstiger 250.000 kWh årligt, skal ejendommen gennemgås ved et energieftersyn. Energieftersynet er gratis og fås ved henvendelse hos dit elselskab.

Der stilles vilkår om, at besøgsrapporten fra et eventuelt energieftersyn skal fremsendes miljømyndigheden. Der stilles også vilkår om, at hvis en eventuel besøgsrapport viser energiforbedringer, som via besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal disse udføres senest 2 år efter modtagelsen af rapporten.

For at miljømyndigheden kan kontrollere elforbruget skal det dokumenteres, for eksempel ved fremvisning af elregning. Dokumentation skal gemmes mindst 5 år og fremvises miljømyndigheden på forlangende.

Det fremgår af Tabel 11, at det forventede vandforbrug vil være ca. 12.000 m³ årligt efter udvidelsen.

I henhold til "Håndbog til driftsplanlægning 2015" er det gennemsnitlige årlige vandforbrug for en tilsvarende produktion ca. 9.525 m³ vand. Normtallet er beregnet uden forbrugt vand til overbrusning. Det har ikke været muligt at fremskaffe normtal for overbrusning. Endvidere mangler vandforbrug til marksprøjte, vask på vaskeplads og forbrug i stuehuset.

Der er således nogenlunde sammenhæng mellem normtallet og vandforbruget på ejendommen. For at sikre en god udnyttelse af ressourcerne stilles der vilkår om, at hvis vandforbruget overstiger 13.200 m³ årligt, skal ejendommen sende en redegørelse med begrundelse for stigningen til tilsynsmyndigheden.

For at miljømyndigheden kan kontrollere vandforbruget skal forbruget registreres årligt. Dokumentation skal gemmes mindst 5 år og fremvises miljømyndigheden på forlangende.

Forbruget af fyringsolie er uændret som følge af udvidelsen. Da forbruget delvist er afhængigt af størrelsen på stuehuset, isoleringsgraden m.m., og da det er uændret, vurderes det, at der ikke er belæg for at stille vilkår til forbruget af fyringsolie.

Det er miljømyndighedens vurdering, at virksomheden lever op til kravene til BAT for energi og vandforbrug, hvis vilkårene overholdes og virksomheden i øvrigt drives som beskrevet.

3.7 Spildevand herunder regnvand

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde og vand fra vaskepladsen. Mængden af spildevand øges ikke væsentligt efter udvidelsen. Spildevandet samt overfladevand fra vaskeplads ledes til gyllebeholder. Overfladevand fra øvrige befæstede arealer ledes gennem rørledning/åbent vandløb til Als Fjord.

Rengøringsvand og drikkevandsspild er beregnet og indgår i den samlede gyllemængde. Tabel 12 viser en oversigt over spildevand udover rengøringsvand fra stalde.

Tabel 12: Spildevand

Spildevandstyper	Årlig mængde efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Sanitært spildevand fra stuehus	ca. 170 m ³	Ledes til septiktank og videre til Allsund	Septiktank
Tagvand fra bygninger	ca. 8.000 m ³	Allsund via rørledning	Ingen
Overfladevand fra grusarealer på ca. 9.000 m ³	ca. 8.000 m ³	Allsund via rørledning	Ingen
Regnvand fra vaskeplads på ca. 90 m ²	ca. 80 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskevand fra vaskepladsen	Ca. 20 m ³	Gyllebeholder	Ingen

Rengøringsvand, drikkevandsspild mv. er medtaget i kapacitetsberegningen.

Mængden af tagvand er skønnet ud fra tagareal x 0,88 m³/m²/år.

I følge normtal 2016 er der ca. 6,41 m³ gylle/årso (beregnet som worst case med alle dyr løse i løbe- og drægtighedsstalde). For smågrise er der 0,126 m³ gylle/dyr 7-30 kg.

Kapacitetsberegning for opbevaring af husdyrgødning fremgår af afsnit 4.1.

Oversigtskort med angivelse af afløbsforhold for ejendommen fremgår af bilag 3.

Miljømyndighedens vurdering

Vurdering af spildevandsafledning til overfladevand (tagvand o.l.) sker i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, men det indgår i vurdering af ansøgningen, om det kan forventes, at der kan findes en tilfredsstillende løsning for spildevandshåndteringen.

De beskrevne spildevandstyper kan opdeles i sanitært spildevand (fra stuehus), spildevand fra husdyrproduktionen (vask af stalde, maskiner mv. samt regnvand fra vaskepladsen) samt regnvand fra tage og omgivende arealer. Sønderborg Kommune vurderer, at spildevand omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen håndteres i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler.

Sønderborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift.

For at sikre mod forurening i forbindelse med vask af maskiner mv. stilles vilkår om, at vask af landbrugsmaskiner, sprøjte og transportbiler mv. skal ske på en vaskeplads med en tæt, befæstet bund med afløb til forbeholder eller gyllebeholder. Pladsen skal være to meter længere og bredere, end den største maskine, som vaskes derpå.

Der sker ingen udvidelse af tagarealer eller befæstede arealer. Afledning af tag- og overfladevand er således uændret. Da der er tale om et eksisterende forhold med udledning af overfladevand fra befæstede arealer samt tagvand til en stærk recipient, vil der ikke blive stillet vilkår om rensning eller drosling af udløbshastigheden i en eventuel tilladelse. Udledningen til drænledningen/vandløbet vurderes ikke som problematisk, da det ikke er et målsat vandløb og ej heller er kendt af kommunen.

Det vurderes således i den aktuelle sag, at udledningen kan fortsætte som hidtil uden krav om, at der skal foreligge en tilladelse til udledning af overfladevand.

3.8 Affald

Tabel 13 viser en redegørelse for håndtering af affald. Alle mængder er skønnede. EAK koder med fed skrift er defineret som farligt affald.

Tabel 13: Affaldsmængder efter ændringen

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Maskinhus	Marius Pedersen A/S	Kendes ikke	ca. 600 l	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	Maskinhus	Transporterer selv	Containerplads i Sønderborg Kommune	ca. 5 stk.	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer	Maskinhus	Tages med til forretning, hvor ny købes	Varierer	ca. 5 stk.	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler	Kemirum	Transporterer selv	Containerplads i Sønderborg Kommune	Normalt intet	20.01.19	05.12
Spraydåser	Maskinhus	Sønderborg Forsyning	Kendes ikke	ca. 100 stk.	15.01.10	23.00

Kanyler i særlig beholder	I kanyleboks i stalde – samles i maskinhus	Sønderborg Forsyning	Kendes ikke	2-3 bokse	18.02.02	66.00
Lysstofrør mv.	Maskinhus	Sønderborg Forsyning	Kendes ikke	ca. 30-40 stk.	20.01.21	79.00
Batterier – alle typer	Maskinhus	Sønderborg Forsyning	Kendes ikke	ca. 20 stk.	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Jern og metal	Maskinhus	HL Jern og Metal	Kendes ikke	1-2 tons	02.01.10	56.20
Tomme olietromler	Maskinhus	HL Jern og Metal	Kendes ikke	ca. 3 stk.	15 01 04	56.20
Diverse brændbart	I container i gårdspladsen	Sønderborg Forsyning	Kendes ikke	ca. 200 l hver 2. uge	Afhængig af indhold	19.00
Tom medicinemballage	Afleveres som brændbart affald	Sønderborg Forsyning	Kendes ikke	ca. 100 stk.	15.01.07	51.00
Paller	Maskinhus	Tages retur af leverandør	(genbruges)	ca. 50 stk.	15.01.03	62.00
Pap og papir	I container i gårdspladsen	Sønderborg Forsyning	Kendes ikke	ca. 100 kg	15.01.01	50.00

Der er indgået aftale med Sønderborg Forsyning om afhentning af spraydåser, kanyler, batterier og lysstofrør mv. 2 gange om året.

Døde dyr placeres ved den nordligste indkørsel til so-anlægget (se kortbilag over bygninger mv.) Dyr opbevares primært i plastcontainere og ellers på betonspalter og overdækket med kadaverkap. DAKA afhenter efter behov. Dyr til afhentning tilmeldes pr. telefon.

Der afhentes ca. 80 gange om året.

Miljømyndighedens vurdering

Husdyrbruget er opfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og ansøger skal selv sørge for sortering, opbevaring og bortskaffelse sker i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativ.

Ejer skal sikre sig, at genanvendeligt affald bliver afleveret til et registreret genanvendelses-anlæg.

Der henvises til:

- *Affaldsbekendtgørelsen*
- *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier Forskrift 1/2011*
- *Regulativ for erhvervsaffald, 2011*
- *Regulativ for husholdningsaffald, 2011*
- *Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr*

Undtaget er dog bestemmelserne i *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier*, som ikke gælder godkendelsespligtige virksomheder, og dermed ikke for denne ejendom.

For at sikre, at der ikke sker forurening på ejendommen i forbindelse med opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier, stilles der vilkår herom. Vilkårene vil være i overensstemmelse med bestemmelserne i *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier*.

3.9 Råvarer og hjælpestoffer

Forbruget af energi og vand er beskrevet i afsnit 3.6.

Fodring sker som vådfodring med hjemmeblandet foder.

På ejendommen er der 2 stk. grå gastætte stålsiloer til korn på 1.300 m³ og 618 m³ henholdsvis ca. 14 m og ca. 13,5 m høje. Herudover er der siloanlæg i foderladen ved siloen og i foderrummet ved smågrisestalden.

Handelsgødning leveres normalt i bigbags, der opbevares i maskinhuset. Der opbevares ikke flydende handelsgødning på ejendommen.

Medicin opbevares i køleskab i stalden.

Sæbe opbevares i stalden ved højtryksrensere. Der opbevares normalt ca. 50 liter ad gangen, og det årlige forbrug ligger på ca. 100 liter.

Hydratkalk opbevares på palle i maskinhuset eller foderrummet. Der opbevares normalt maksimalt 750 kg ad gangen, og det årlige forbrug ligger på maksimalt 1.500 kg.

Fyrings- og dieselolie

Ejendommens tankanlæg fremgår af tabel 14..

Tabel 14. Tankanlæg

Olietanke:	Volumen	Fremstillings år
Nedgravet fyringsolietank	2.500	1980
Nedgravet dieseltank	2.500	1980
Dieselolietank i maskinhuset	5.900	2004

Alle olietanke er anmeldt til kommunen

Den overjordiske dieselolietank står i maskinhuset på fast bund, er hævet på ben og har påfyldningsalarm.

Olieråvarer opbevares i det store maskinhus. Der opbevares maksimalt 1.000 liter ad gangen. Det årlige forbrug ligger på ca. 600-800 liter.

Pesticider og sprøjteudstyr

Bekæmpelsesmidler opbevares i aflåst rum i det store maskinhus/laden. Der er betongulv og intet gulvfløb i rummet.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at opbevaringen af foder, handelsgødning, medicin, sæbe og hydratkalk sker

uden risiko for udslip til jord, grundvand, overfladevand og kloak, og så det er muligt at opsamle spild. Der fastsættes ikke yderligere vilkår til opbevaringen.

Overjordisk dieselolietank og olieråvarer opbevares i maskinhuset på fastbund, hvilket sikrer mulighed for opsamling ved spild. Da dieseltanken er placeret indendørs vurderes det, at den er tilstrækkeligt sikret mod påkørsel.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå på en måde, således at der ikke opstår risiko for forurening af jord, overfladevand eller grundvand.

Det vurderes, at opbevaring af bekæmpelsesmidler som beskrevet, sikrer, at der ikke er risiko for forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Det er ikke oplyst, hvor der sker fyldning af marksprøjte. Der fastsættes vilkår om, at det skal ske på befæstet areal, hvor spild løber til opsamlingsbeholder, f.eks. på vaskepladsen.

Hvis der senere skal etableres nye olietanke på ejendommen, skal disse anmeldes jf. Olie-tankbekendtgørelsen inden opstilling, og kommunen skal foretage en vurdering af, hvorvidt det udløser miljøgodkendelse.

3.10 Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer:

- Brand
- Udslip af gylle
- Spild af kemikalier eller olie
- Spild af pesticider og sprøjtevæske
- Strømsvigt, hvorved bl.a. staldventilationen standser.

Beredskabsplanen er vedlagt som bilag 4.

Redegørelse for mulige uheld

Der er ikke lavet særlige foranstaltninger til at imødegå driftsforstyrrelser og uheld, men anlægget er indrettet på en måde, der bevirker at risikoen for at driftsforstyrrelser og uheld minimeres.

Forbeholdere ligger højere end gyllekanalerne, så overløb herfra vil ikke kunne ske. Fra den lille forbeholder ved stald 7 pumpes gylle gennem staldene og over i den store forbeholder ved siloerne. For at pumpe gylle fra den store forbeholder skal der køres en traktorpumpe til. Der er således ikke mulighed for, at uvedkommende ved uheld kan starte en pumpe, og fx pumpe over i en fyldt gyllebeholder.

Forud for tømning af gyllebeholdere i forbindelse med gylleudbringning, monteres en traktorpumpe, som pumper gyllen til gyllevogn. Pumpningen overvåges. Der anvendes almindelig gyllevogn med slæbeslanger. Traktorpumpen fjernes umiddelbart efter beholderne er tømt.

Udslip fra gyllebeholderne vil kun kunne finde sted, hvis beholderne kollapser. I så fald vil gyllen løbe mod vest og nord. Der er ingen vandløb, grøfter eller søer i nærheden. Retningslinjer i forbindelse med gylleudslip er beskrevet i beredskabsplanen.

I forbindelse med fx sygdomsudbrud med efterfølgende restriktioner over for svineflytninger kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtmissionen fra stalden bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af diesellole forventes at være meget lille. Tankningen sker på betongulv i det store maskinhus. Der forefindes altid materiale på ejendommen til opsamling/opdæmning af evt. spild.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at der kan være en vis risiko for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering og transport af gylle, samt håndtering af olie og bekæmpelsesmidler. Det er derfor vigtigt, at beredskabet straks tilkaldes ved uheld, der medfører forurening, og at miljømyndigheden orienteres efterfølgende. Det er dog stadig virksomhedens pligt at forebygge og afværge driftsforstyrrelser og uheld – ligesom det er virksomhedens pligt at genoprette den hidtidige tilstand (jf. miljøbeskyttelseslovens § 71).

Der er udarbejdet en beredskabsplan i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse. Sønderborg Kommune vurderer, at beredskabsplanen i tilstrækkeligt omfang forholder sig til kritiske situationer.

Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal være let tilgængelig og opdateres efter behov, dog mindst hvert andet 2. år.

Der er stillet vilkår om håndtering af olietanke og påfyldning af diesel i tidligere afsnit.

For at mindske risikoen for uheld som følge af spildt husdyrgødning, handelsgødning, kemikalier og lignende stilles vilkår om at et eventuelt spild skal fjernes straks.

4 Gødningsproduktion og -håndtering

4.1 Gødningstyper og mængder

Der produceres i ansøgt drift 324,7 DE husdyrgødning.

Tabel 15 viser en oversigt over flydende husdyrgødning, der produceres i den ansøgte produktion.

Tabel 15. Oversigt over husdyrgødning i ansøgt drift

Dyretype	Flydende husdyrgødning	Mængde
Smågrise (7-30 kg)	21.976 smågrise á 0,132 x 0,951 (Toklimastald, delvis spaltegulv)	3.734 m ³
Søer	850 søer á 6,41 (4,71 + 1,7) (Løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv + Farestald)	5.449 m ³
I alt		9.183 m³

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at der er tilstrækkeligt grad er redegjort for produktionen af gødningstyper og mængder.

4.2 Opbevaring og håndtering af flydende gødning og vaskevand

Der er to gyllebeholdere på ejendommen. Opbevaringskapaciteten fremgår af Tabel 16

Tabel 16: Oplysninger om gødningsopbevaringsanlæg

Anlæg	Kapacitet i m ³	Opførelsesår	Overdækning	% før	% efter
Gyllebeholder*	ca. 2.400	1991	Flydelag	35	35
Gyllebeholder	ca. 4.410	2007	Flydelag	65	65
Forbeholder ved stald 6	ca. 20	1992	Betonlåg	-	-
Forbeholder ved stald 7	ca. 11	1988	Betonlåg	-	-
Forbeholder ved stald 14	ca. 20	2006	Betonlåg	-	-
Eksisterende kanaler	ca. 400	Forskellige år	-	-	-
I alt	ca. 7.261	-	-	100	100

* Beholderen er kontrolleret via 10-års beholderkontrollen.

Kapacitetsberegninger gylle, vaskevand og regnvand på befæstet plads:

Husdyrgødning jf. Tabel 15 = 9.183 m³

Regnvand og vaskevand fra vaskepladsen: 100 m³

I alt 9.283 m³

Dvs. en opbevaringskapacitet til svinegylle, vaskevand og regnvand på 9,3 mdr. i gyllebeholdere og kanaler.

Der er ikke spjæld mellem forbeholdere og gyllebeholdere og der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle til gyllevogn.

Ansøger oplyser følgende om bedst tilgængelig opbevaringsteknik

Da der er tale om:

- Stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Lagrene tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- Beholdernes bund og vægge er tætte
- Der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- Beholderne er overdækkede med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning)

og beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Miljømyndighedens vurdering

Kommunen vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.

Sønderborg Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende håndtering af flydende husdyrgødning er tilstrækkelige til at regulere opbevaring og håndtering af vaskevandet.

For at undgå spild af gylle ved udkørsel, stilles der vilkår til, at der skal etableres en fyldeplads ved gyllebeholderen, hvis gyllevognene ikke fyldes med et selvlæssende fyldetårne.

4.3 Udbringning af husdyrgødning

Da der ikke er arealer i bedriften, er der ikke redegjort for bedst tilgængelig udbringningsteknik.

5 Forurening og gener fra husdyrbruget

5.1 Ammoniak og natur

Ammoniakreduktionskravet

Fordampningen af ammoniak fra anlægget vil ske fra stalden og lagre af husdyrgødning.

Beregninger, der er foretaget ud fra Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem viser, at samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgte drift er på 3.989,76 kg N pr. år. Det samlede vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT er 3.991,05 kg N pr. år.

I henhold til ansøgningsmaterialet er også det generelle krav til reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt.

Ansøger har opfyldt kravet til ammoniakreduktion ved foderoptimering.

Miljømyndighedens vurdering

Ammoniakreduktionskravet er opfyldt. Sønderborg Kommune vurderer, at kravet om ammoniakreduktion er opfyldt ved foderoptimering. Vurderingen er foretaget på baggrund af de tal, som fremgår af ansøgningsskemaet. Vilkår til overholdelse af det generelle ammoniakreduktionskrav er stillet i de øvrige afsnit.

Beskyttelse af naturarealer

Sønderborg Kommune har kortlagt naturtyper beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven samt ammoniakfølsomme skove nær anlægget ved en luftfotogennemgang, og enkelte ved nærmere feltbesigtelse. Naturtyperne er vist i Tabel 17 og på kort i bilag 9 til 11.

Afsnittet her beskriver nærliggende beskyttet natur samt skove der *ikke* hører under Natura 2000 områder. For nærmere beskrivelse og vurdering iht. beskyttet natur i nærliggende Natura 2000 områder se efterfølgende afsnit om Natura 2000.

Tabel 17. Definerings af beskyttet natur.

Naturtyper beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven	Arealer beskyttet af national lovgivning. Enge, moser, heder og overdrev på 2.500 m ² (for de enkelte området eller i sammenhæng med hinanden) eller søer på 100 m ² inklusiv fugtig bredvegetation. De beskyttede arealer har indhold af plante- og dyreliv karakteristisk for naturtypen. Naturtyperne er beskyttet mod alle tilstandsændringer. Registreringen af beskyttet natur er kun vejledende, hvorfor Kommunen skal høres i de konkrete tilfælde.
Natura 2000 naturtyper	Arealer beskyttet af international lovgivning. Udpegede naturarealer, der skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, der er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Kategorisering af naturtyper

En øget ammoniakdeposition påvirker naturarealer. Vurderingen om hvorvidt, der kan stilles konkrete krav til ammoniakemissionen, afhænger af hvilken kategori naturtypen hører under. De forskellige kategorier beskrives herunder, og kan ses i Tabel 18.

Kategori 1, 2 hører under husdyrgodkendelseslovens § 7. Kategori 3 er beskrevet i § 27 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. For de naturtyper der hører under kategori 1-3, kan der stilles krav om specifikt maksimal værdi for samlet ammoniakdeposition.

Enge og søer hører ikke under en kategori, men for beskyttede naturtyper generelt, skal det vurderes om en ekstra kvælstoftilførsel kan forårsage en ændring af naturtilstanden. En næringsstofberigelse kan forårsage den tilstandsændring, at kvælstofelskende planter bliver dominerende og udkonkurrerer mere følsomme plantearter. Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke ske en tilstandsændring uden dispensation fra Kommunen. Kommunen kan i særlige tilfælde give dispensation til en tilstandsændring i beskyttet natur.

Tabel 18. Kategorisering af naturarealer.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse
Kategori 1	Natura 2000 naturtyper
Kategori 2	Beskyttede heder, højmoser, lobeliesøer > 10 ha og overdrev > 2,5 ha.
Kategori 3	Beskyttede heder, moser, overdrev samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skoven opfylde mindst et af følgende tre kriterier: 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesordenen mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesordenen mere end ca. 200 år), eller 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25 og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Enge og søer

Tålegrænser for naturtyper

Tålegrænser for de forskellige naturtyper mht. ammoniaknedfald varierer jf. Vejledning om godkendelse af husdyrbrug. Se Tabel 19.

Tabel 19. Tålegrænser for forskellige naturtyper mht. ammoniaknedfald (Faglig rapport fra arbejdsgruppen om ammoniak Faglig rapport fra DMU, nr. 568 2006)

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	Sure overdrev 10-20, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	10-25	klit 10-20, fugtige klitlavninger 10-25
Hede	10-25	tør hede 10-20, våd hede 15-25
Fersk eng	15-25	
Strandeng	30-40	
Mose (og kær)	5-25	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-25
Løvskov	10-20	
Nåleskov	10-20	

Baggrunds niveauet for kvælstofbelastningen ligger i Sønderborg Kommune på 16-21 kg N/ha/år. I området omkring ejendommen ligger baggrundsbelastningen på 16,6-26 kg N/ha/år.

Ammoniakdepositionskrav

Nedenstående Tabel 20 viser specifikke krav om maksimal merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Tabel 20. Krav til maksimal ammoniakdeposition i kategori 1-3.

Naturtyper med fastsat beskyttelsesniveau	Beskyttelsesniveauer
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ^{*)} : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
^{*)} Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 m + Antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 m + Antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 m + Antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1.000 m + Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover 1000 m +	

Naturområder ved Snogbæk Nederby 26

Sønderborg Kommune har foretaget en konkret vurdering af de mulige påvirkninger af naturen i nærområdet til ejendommen på Snogbæk Nederby 26. Vurderingen tager udgangspunkt i beregninger af kvælstofdeposition til de enkelte naturområder. I de tilfælde, hvor det

på baggrund af beregningerne vurderes nødvendigt, er der foretaget besigtigelser af naturområderne.

Der findes i nærområdet til Snogbæk Nederby 26 en række naturarealer. De naturarealer der ligger nærmest, er ammoniakfølsomme skove (kategori 3) og beskyttede enge og søer.

Tabel 21 viser en oversigt over udvalgte naturarealer i kategori 1-3 samt søer og enge tæt ved Snogbæk Nederby 26, hvortil der er beregnet værdier for kvælstofpåvirkning af arealerne. Beregningerne af ammoniakdeposition er foretaget i ansøgningsystemet www.husdyrgodkendelse.dk.

De nævnte naturtyper, sø, eng, mose og overdrev er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Tabel 21. Oversigt over udvalgte naturarealer i kategori 1-3 samt søer og enge tæt ved Snogbæk Nederby 26. (Ikke besøgt arealer er beskrevet med bogstav. Arealer er der besøgt i forbindelse med konkret forespørgsel eller tidligere har en talværdi).

Naturpunkt	Naturtype	§ 7 natur	Registrerede Bilag IV arter	Afstand	Merde-position (kg N/ha/år)	Total (kg N/ha/år)
				<500 m		
341	Ammoniakfølsom skov	Kat. 3		300	2,1	11,2
341	Ammoniakfølsom skov	Kat. 3		320	1,0	5,0
A	Potentiel ammoniakfølsom skov	Kat. 3		500	0,2	1,0
B	Sø mod sydøst			200	0,3	2,4
C	Sø mod øst			350	0,4	2,5
D	Sø mod nord			350	0,2	1,2
				>500 m		
E	Eng mod nord			875	0,0	0,2
F	Mose mod sydøst	Kat. 3		1,5 km	0,0	0,1
G	Overdrev mod syd	Kat. 3		1,7 km	0,0	0,0
339	Mose nordvest	Kat. 3		1,3 km	0,0	0,1
2419	Overdrev -Arnkil	Kat. 2	Løvfrø	2,5 km	0,0	0,1
H	Overdrev –over blåkrog	Kat. 2		6,2 km	0,0	0,0
I	Natura 2000: Rinkeæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov	Kat. 1		8 km	0,0	0,0
J	Natura 2000: Augustenborg Skov	Kat. 1		9,5 km	0,0	0,1

Beregnete værdier for ammoniakdeposition til naturarealer

Kategori 1

Natur i internationalt beskyttede naturområder er behandlet i afsnittet vedr. Natura 2000.

Kategori 2

Efter en gennemgang af luftfotos er det registreret, at nærmeste § 7 kategori 2 arealer, beskyttede overdrev > 2,5 ha, findes hhv. 2,5 og 6,2 km fra ejendommen (naturpunkt 2419 og H). Beregninger viser en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år. På baggrund af gennemgang af luftfotos afvises det, at der findes kategori 2 natur nærmere Snogbæk Nederby 26 end de nævnte.

Kategori 3

Inden for nærområde Snogbæk Nederby er der registreret flere naturtyper tilhørende kategori 3, hhv. ammoniakfølsom skov, mose og overdrev.

Ammoniakfølsom skov

Naturpunkt nr. 341

Nærmest beliggende naturareal er skov (naturpunkt 341), der ligger 300 meter fra anlægget. Den sydlige del af skoven er besigtiget. Skoven er en gammel skov, med højstammede bøgetræer, stævnedede hasseltræer og vådbunds arealer. Der er potentiale for orkidearter i dele af skoven og der kan være beskyttet mose centralt i skoven. Den sydligste spids af skoven er relativt tør og med højstammede bøgetræer. Den beregnede merdeposition er på 2,1 kg N/ha/år til sydligste skovkant. Depositionen til skov falder efter ca. 20 meter til 1,0 kg N/ha/år.

Naturpunkt A

I en afstand af 500 meter fra anlægget ligger en potentiel ammoniakfølsom skov. Beregninger viser en merdeposition på 0,2 kg N/ha/år.

Beskyttede overdrev og moser

Nærmeste kategori 3 moser og overdrev ligger 1,3 til 1,7 km fra anlægget (naturpunkt F, G og 339). Den beregnede merdeposition er 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttede enge og søer

De nærmeste søer ligger fra 200 til 350 meter fra anlægget (naturpunkt B, C og D). Der er beregnet en merdeposition på hhv. 0,2 til 0,4 kg N/ha/år til søerne.

Miljømyndighedens vurdering

Kategori 2 natur

Sønderborg Kommune har foretaget beregninger til det nærmeste kategori 2 arealer, der viser en merdepositionen på 0,0 kg N/år. Sønderborg Kommune vurderer, at disse overdrevsarealer ikke vil blive påvirket af deposition af ammoniak fra anlægget.

Kategori 3 natur

Ammoniakfølsom skov

Det nærmeste kategori 3 naturareal er skov (naturpunkt nr. 341). Sønderborg Kommune vurderer ud fra kortgrundlag og besigtigelse at skoven opfylder kriteriet for at være ammoniakfølsom. Der er en beregnet merdeposition på 2,1 kg N/ha/år til sydligste skovkant. Depositionen til ammoniakfølsom skov falder efter ca. 20 meter til 1,0 kg N/ha/år.

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af arealets ammoniakfølsomhed og en merdeposition på 2,1 kg N/ha/år ikke er baggrund for at stille vilkår om yderligere begrænsning af kvælstofdepositionen.

Beregninger til nærliggende potentiel ammoniakfølsom skov (naturpunkt A) viser en merdeposition på 0,2 kg N/ha/år. Da beregningen viser en lav merdeposition til det potentielle ammoniakfølsomme skovareal, er der ikke taget konkret stilling til, om skovarealet er ammoniakfølsomt.

Beskyttede overdrev og moser

Nærmeste kategori 3 moser og overdrev ligger 1,3 til 1,7 km fra anlægget (naturpunkt F, G og 339). Den beregnede merdeposition er 0,0 kg N/ha/år. Sønderborg Kommune vurderer, at der med den beregnede merdeposition, ikke sker påvirkning af naturarealerne.

Beskyttede enge og søer

Søerne vurderes at være næringsberigede. Sønderborg Kommune vurderer, at en merdeposition på op til 0,4 ikke vil medføre en ændring af søernes tilstand.

Der ligger beskyttede søer længere fra anlægget (hhv. 600 og 850 m). Ud fra de lave depositionsregninger til de nærmest beliggende søer, har kommunen vurderet at det ikke er relevant at foretaget beregninger til søer længere væk.

Natura 2000 (kategori 1 natur)

I Sønderborg Kommune er der 3 terrestriske Natura 2000 områder, se bilag 10 og 11. Områderne er udpeget for at bevare særligt beskyttelseskrævende arter og naturtyper. For de enkelte naturtyper er der opstillet en tålegrænse for ammoniakdeposition.

Naturtyperne i de 3 Natura 2000 områder, har tålegrænser fra 5 og op til 25 kg N/år/ha. De fleste naturtyper, som også er de punkter der ligger tættest på anlægget er af naturtypen løvskov. Løvskov har en tålegrænse på 10 – 20 kg N/år/ha.

Baggrundsbelastningen for Sønderborg Kommune ligger et sted mellem 16 – 21 kg N/år/ha. For mange naturtyper overskrider depositionen således naturtypernes øvre tålegrænse.

Det fremgår af DMU- Rapporten ”Kriterier for gunstig bevaringsstatus”, at tålegrænsen for skovnaturtyperne ikke må overskrides (DMU 2003).

Ved hjælp af særlige beregninger fra DMU, er der foretaget en omfattende vurdering af den samlede påvirkning fra husdyrbrug nær udvalgte Natura 2000 habitatområder i Sønderborg Kommune (DMU rapport nr.774, 2010).

Det nærmeste terrestriske Natura 2000 område til det ansøgte projekt på Snogbæk Nederby 26 er Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov (N83 og N68) som ligger ca. 8 km sydvest for anlægget og Augustenborg Skov (N105) ca. 9,5 km sydøst for anlægget.

DMU-rapporten indeholder beregninger på kvælstofbelastning til lokaliteter indenfor de to Natura 2000 områder der ligger nærmest Snogbæk Nederby 26.

Beregninger fra DMU-rapporten viser, at kvælstof tålegrænserne for Natura 2000 naturtyper generelt er overskredet. Til lokalitet nærmest anlægget i N83 og 68 (naturtype løvskov, tålegrænse 10-20 kg N/ha/år), er der en beregnet totalafsætning af kvælstof på 31 kg N/ha/år. Til lokalitet nærmest anlægget i N105 (naturtype løvskov) er der en beregnet totalafsætning af kvælstof på 26 kg N/ha/år. Generelt er der for stort set alle naturtyper en totalafsætning af kvælstof, der ligger højere en deres tålegrænser.

Naturtyperne i Natura 2000 området er omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som kategori 1 natur. Efter lovgivningen er den maksimalt tilladelige merdeposition 0,2 kg N/ha/år.

Udpegningsgrundlaget og truslerne for gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter fremgår af nedenstående tabel. Data er hentet fra Natura 2000 planerne (2016) og basisanalyser (2014).

Tabel 22. Udpegningsgrundlaget og truslerne for gunstig bevaringsstatus for naturtyper

Habitatnaturtype/-art	Trussel
Kransnålalge-sø	Ikke vurderet pt.
Næringsrig sø	Ikke vurderet pt.
Nedbrudt højmosé	Ikke vurderet pt.
Hængesæk	Tilgroning, næringsstofbelastning
Kildevæld	Tilgroning, næringsstofbelastning
Rigkær	Næringsstofbelastning
Bøg på mor med kristtorn	Næringsstofbelastning
Bøg på muld	Næringsstofbelastning
Ege-blandskov	Næringsstofbelastning
Skovbevokset tørvemose	Næringsstofbelastning
Elle- og askeskov	Næringsstofbelastning
Stor vandsalamander	Ikke vurderet pt.
Hvepsevåge	Ikke vurderet pt.
Rørhøg	Utilstrækkeligt areal
Isfugl	Ikke vurderet pt.

Natura 2000 område 83 og 68. Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov

Tabel 23. Udpegningsgrundlaget og truslerne for gunstig bevaringsstatus for naturtyper.

Habitatnaturtype/-art	Trussel
Næringsrig sø	Tilgroning
Bøg på muld	Næringsstofbelastning
Ege-blandskov	Næringsstofbelastning
Elle- og askeskov	Næringsstofbelastning, uhensigtsmæssig hydrologi

Natura 2000 område 105, Augustenborg Skov

Miljømyndighedens vurdering

Naturtyperne på udpegningsgrundlaget til N104 og N83 og 68 har tålegrænser i intervallet 5 – 20 kg N/ha/år. Tålegrænserne for samtlige naturtyper i N104 og N83 er overskredet. DMU beregninger viser, at de lokale kilder kan udgøre op mod 4 – 6 kg N/ha/år. Ved at fjerne bidrag fra lokale kilder nærmer depositionen sig tålegrænseintervallernes øvre grænseværdi. Der er således ikke tvivl om at lokale kilder er et vigtigt indsatsområde ved opnåelse af gunstig bevaringsstatus.

Den beregnede påvirkning med kvælstof fra Snogbæk Nederby 26 af de enkelte naturtyper i N104 og N83 viser, at der teoretisk set ikke sker nogen belastning af Natura 2000 området. Depositionen aftager endvidere hurtigt ind i habitatområdet pga. skovens ruhed og den deraf afledte øgede depositionshastighed samt øget opblanding i luften som funktion af afstanden fra kilden. Således er det teoretisk set ikke muligt at påvise nogen negativ effekt på naturtypernes integritet som følge af det ansøgte projekt på Snogbæk Nederby 26.

Sønderborg Kommune vurderer på den baggrund, at projektet ved Snogbæk Nederby 26 ikke udgør en trussel mod opnåelse af gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Bilag IV-arter

Af faglig rapport fra DMU nr. 635 (håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV) fremgår en oversigt over arters udbredelse i grid på 10 x 10 km fordelt over hele landet.

Af listen og ud fra kommunens egne registreringer fremgår det, at følgende arter er registreret i nærområdet til Snogbæk Nederby 26:

Dværgflagermus	(Pipistrellus pipistrellus)
Langøret flagermus	(Plecotus auritus)
Sydflagermus	(Eptesicus serotinus)
Løvfrø	(Hyla arborea)
Stor Vandsalamander	(Triturus cristatus)
Spidssnudet frø	(Rana arvalis)
Markfirben	(Lacerta agilis)

Sønderborg kommune har få konkrete oplysninger om forekomst af særligt beskyttede arter. Ved naturpunkt 1419 er der tidligere registreret løvfrø.

Flagermus-arterne anvender gamle, hule træer og bygninger som f.eks. lader som dagskjul og i visse tilfælde også som yngle- og overvintringssted. Fødesøgning finder sted i det åbne land, langs skovbryn, i haver og over vandområder.

Sønderborg Kommune har ikke konkrete oplysninger om forekomster af flagermus i nærområdet.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg kommune vurderer at flere af områdets søer kan være egnede levesteder for padder heriblandt arter beskyttet under habitatdirektivet.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ved Snogbæk Nederby 26 vil efter beregningerne af kvælstofdeposition ikke medføre merbelastning af leve- og ynglelokaliteter for særligt beskyttede arter.

Sønderborg Kommune vurderer, at der i området kan være gamle træer eller eksisterende bygninger med mulige dagskjul eller fødesøgningsmuligheder for flagermus over det åbne land. Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke direkte påvirker vigtige raste, fødesøgnings- eller levesteder for flagermus i nærområdet.

Rødlistede dyr og planter

”Rødliste 2007” er en fortegnelse over forsvundne, truede, sårbare og sjældne plante- og dyrearter i Danmark. Formålet med listen er dels at danne grundlag for arbejdet med at opretholde naturens mangfoldighed i Danmark og dels opfylde internationale forpligtelser i forhold til Biodiversitetskonventionen. Kommunen har ikke kendskab til forekomst af rødlistede dyr og planter i området.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil have indvirkning på forekomsten af rødlistede arter.

Økologiske forbindelseslinjer – korridorer

De tilbageværende landskabselementer så som levende hegn, beskyttede sten- og jorddiger, småskove, mindre moser og vandhuller danner vigtige spredningsveje og levesteder for områdets dyre og planteliv.

Miljømyndighedens vurdering

I området omkring Snogbæk Nederby 26 er der ledelinjer for dyr og planter i form af vandløb, søer, skov, diger og levende hegn. Sønderborg Kommune vurderer at det ansøgte projekt ved Snogbæk Nederby 26 ikke ændrer spredningskorridorens funktion da, der det ikke umiddelbart giver anledning til, at der fjernes vigtige ledelinjer i landskabet.

5.2 Lugt

Produktionen kan medføre lugtpåvirkning af ejendommens nærmeste omgivelser, som er beboelses- og andre landbrugsejendomme.

Lugtgenerberegningerne viser, at alle geneafstandskrav for lugt er overholdt, og udvidelsen af produktionen forventes således ikke at give anledning til mærkbare gener for ejendomme i landzone.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se Tabel 24. I tabellen fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret vindretning.

Afstandskrav mht. lugtgener skal måles til staldanlæggets lugtmæssige centrum. Afstanden herfra er ca. 183 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Snogbæk Nederby 27), mens den beregnede geneafstand (den afstand, der minimum skal være for at produktionen kan godkendes) for den ansøgte produktion er beregnet til ca. 84 m til nabobeboelse. Geneafstandskrav for lugt til enkeltbolig er dermed overholdt, se Tabel 24.

Tabel 24. Oversigt over lugtberegning

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits- afstand	Bort- screenet	Genekrite- rie overholdt
+ Snogbæk Nederby 27	0	FMK	83,88	79,97	83,88	79,97	182,56	Nej	Ja
+ Snogbæk Nederby 25	0	FMK	165,66	154,02	165,66	154,02	328,59	Ja	Ja
+ Nørremøllevej 7	0	NY	385,73	339,02	347,16	305,12	651,97	Ja	Ja
+ Sottrup Ejerlav, Sottrup	0	FMK	523,87	487,04	523,87	487,04	2.994,42	Ja	Ja
+ Blans, Ullerup	0	NY	545,72	487,27	545,72	487,27	3.134,01	Ja	Ja
+ Blans, Ullerup	0	NY	545,72	487,27	545,72	487,27	3.339,96	Ja	Ja
+ Ullerup Ejerlav, Ullerup	0	NY	545,72	487,27	545,72	487,27	3.311,08	Ja	Ja
+ Sommerhusområde	0	FMK	523,87	487,04	523,87	487,04	8.753,22	Ja	Ja

Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt i staldanlægget til nærmeste punkt på beboelsesbygningen ved enkelt beboelse og samlet bebyggelse og til zonegrænse ved lokalplan og sommerhus- og byzoneområde.

Nærmeste samlede bebyggelse tager udgangspunkt i beboelsen Nørremøllevej 7. Afstanden fra anlægget til boligen er ca. 652 m. Den korrigerede geneafstand er beregnet til ca. 347 m. Lugtgenekravet er dermed overholdt.

Nærmeste byzone er ved Vester Sottrup, der er beliggende ca. 2.994 m syd for anlægget. Geneafstanden er ca. 524 m. Lugtgenekravet er her ligeledes overholdt.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning.

Nærmeste ejendom med husdyrproduktion på mere end 75 DE ligger ca. 350 m mod sydøst (Snogbæk Nederby 11A).

Miljømyndighedens vurdering

Lugtemission forekommer fra staldanlægget og fra gødningshåndtering. Staldanlægget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type husdyrproduktion.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig i landzone er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra stalden ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Landzonen betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde, hvilket betyder, at beboerne i landzonen skal tåle en del lugtgener, men hvor lugtgenerne anses for at være under tålegrænsen for boliger på landet.

Sønderborg Kommune vurderer, at lugt fra stalden ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for de omkringboende er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

5.3 Fluer og skadedyr

Fluegener

Fluer bekæmpes ved indsættelse af rovfluelarver ca. 6 gange om året.

Rottebekæmpelse

Ejendommen har privat rottebekæmpelsesordning med Rovfluen. Der opsat ca. 30 klappælder rundt omkring på ejendommen. Ved behov udsættes rottekasser med gift i overensstemmelse med gældende lovgivning. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig, og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at udvidelsen ikke medfører risiko for tilhold af skadedyr og forekomst af fluer.

Der skal overalt på ejendommen føres en effektiv fluebekæmpelse samt forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Opbevaring af foder samt rengøring af arealer omkring fodersiloer skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

5.4 Transport

Til- og frakørsel sker ad indkørslerne fra Snogbæk Nederby. Transporterne sker typisk i dagtimerne. Det forventes, at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Skønnede transporters ses i tabel 18.

Tabel 25: Skønnede transporters

Transporter	Antal/år før	Antal/år før
Gyllekørsel med 25 tons gyllevogn	ca. 294	ca. 367
Levering af polte (traktor og vogn)	ca. 6	ca. 6
Afhentning af smågrise (traktor og vogn eller lastbil)	ca. 75	ca. 90
Levering af foder (lastbil)	ca. 8	ca. 9
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 60	ca. 60
Indkørsel af korn (traktor og vogn)	ca. 85	ca. 100
Afhentning af husholdningsaffald (lastbil)	ca. 26	ca. 26
Afhentning af erhvervsaffald (lastbil)	ca. 2	ca. 2
Levering af fyringsolie og diesel (lastbil)	ca. 15	ca. 15

Indkørsel af halm (traktor og vogn)	ca. 25	ca. 25
I alt	ca. 596	ca. 700

Herudover vil der blive kørsel i personbil i forbindelse med dyrlægebesøg og andre kontroller samt til og fra kørsel af (4-5 gange om dagen).

Der vil normalt blive kørt husdyrgødning ud dels i april/maj måned og dels i august måned.

Hvorvidt f.eks. fodertransport og dyretransporter passerer tæt bebyggede områder, afhænger af den rute som hhv. foderfirma / chauffør vælger. Dette ligger udenfor ansøgers indflydelse.

Størstedelen af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 18), mens der i forbindelse med udbringning af gylle og i høst vil kunne foregå transporter i aften- og nattimerne.

Miljømyndighedens vurdering

Miljøgodkendelsen meddeles i medfør af Husdyrbrugsloven. Der kan derfor kun stilles vilkår til, hvilke udkørselsveje på ejendommen, der må benyttes og hvornår. Færdselsloven regulerer kørsel på offentlige veje.

Da ind-/udkørsel til anlægget vurderes at være hensigtsmæssigt placeret i forhold til naboer og i forhold til trafik hensyn, og da intern trafik på ejendommen ikke vurderes at medføre væsentlige gener for omgivelserne, stilles ingen vilkår til kørselsveje.

Sønderborg Kommune vurderer, at de anførte transporter til og fra ejendommen er på et niveau, der kan forventes af denne type husdyrproduktion. Ændringen af produktionen medfører en stigning på ca. 17 % i antallet af transporter, hvilket vurderes rimeligt i forhold til udvidelsens størrelse.

Sønderborg Kommune gør i øvrigt også opmærksom på afgørelse J. nr. MKN-130-00045 af 28. september 2010 fra Miljøklagenævnet. Det fremgår af denne afgørelse, at: "Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug".

5.5 Støj og vibrationer

Der vil forekomme støj i forbindelse med håndtering af foder samt afhentning og levering af grise.

Ventilation af staldanlægget kan være en kilde til støj, hovedsageligt i sommerperioden, hvor ventilationsbehovet er størst. Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet en automatisk styreenhed, der sikrer mod overventilation af stalden.

Ud over ventilationen er det begrænset, hvor meget støj, der vil være fra produktionen

Umiddelbart forventes det, at der ikke vil kunne høres støj fra staldanlægget ved naboerne efter ændringerne/udvidelsen.

Angivelse af støjkloder, der kan væsentlige støjgener for omgivelserne er angivet i Tabel 26.

Tabel 26: Støjkloder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast*	På stalddagene	Hele døgnet
Valse og kværn mv.	I foderlade	ca. 8 x 30 minutter/ dag
Kompressor	I værksted et	ca. 15 minutter/ dag
Tipning af korn	Korngrav	ca. 2 minutter/ gang

*EC-motorerne i forbindelse med ventilatorerne er støjsvage.

Der er god afstand til naboejendomme, der ikke er ejede af bedriften selv, og det vurderes, at støj fra produktionsanlægget ikke vil medføre anledning til væsentlig gene for naboer.

Der er ikke foretaget særlige tiltag for at dæmpe støjkloder.

Miljømyndighedens vurdering

Som tidligere nævnt ligger ejendommen i det åbne land, som er udlagt til landbrugsområde. Der er god afstand til naboejendomme, der ikke ejes af ansøger. Det vurderes derfor, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjmålinger eller -beregninger.

Sønderborg Kommune vurderer, at da anlægget ligger i landzone må naboer påregne støjgener i mindre grad fra landbrugsproduktionen. På den baggrund vurderer Sønderborg Kommune, at der ikke er behov for at sætte specifikke støjvilkår til husdyrbruget.

Der er i tidligere miljøgodkendelse fastsat generelle støjgrænser for virksomheden i overensstemmelse med vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra 1984. Dette vilkår vil fortsat være gældende for hele driften på ejendommen.

I tilfælde af, at det på et senere tidspunkt findes nødvendigt (fx pga. klager), at virksomheden dokumenterer, at støjvilkårene kan overholdes, stilles der vilkår om, at miljømyndigheden kan forlange en eftervisning af, at de fastsatte støjvilkår kan overholdes.

5.6 Støv fra anlæg og maskiner

Aflæsning af korn og foder kan medføre støv. Da korngraven er placeret inde i foderladen, forekommer der ikke væsentlige støvgener udenfor ejendommens egne arealer. I forbindelse med høst og indkørsel af halm mv. kan der forekomme ophvirvling af støv på veje. Der fejles på veje efter kørsel, hvis der er behov.

Miljømyndighedens vurdering

Med hensyn til støvgener fra ejendommen forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

5.7 Lys

Der er opsat udendørs belysning i form af pyntelamper og halogenspots (se bilag 2). Halogenspots er opsat på sydenden af det store maskinhus/lade og på vestgavlene af Løbe-/drægtighedsstald (7) og foderladen. Pyntelamper styres automatisk vha. skumringssensor og timer. Halogenspots tændes og slukkes manuelt. Lys vil ikke kunne genere naboer pga. afstand, placering og art af belysningen samt læhegn.

Miljømyndighedens vurdering

Anlæggets placering vurderes til at yde en tilstrækkelig afskærmning imod lysgener for omboende. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille yderlige vilkår.

7 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Et af hovedformålene med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er at fremme anvendelsen af renere teknologi og sikre brug af den bedste tilgængelige teknik i husdyrbrug. Princippet om brugen af bedste tilgængelige teknik (BAT) indebærer, at der inden for en given sektor skal anvendes den miljømæssigt set mest effektive og avancerede teknologi i produktionen.

Der er BAT for følgende områder:

- Foder, se afsnit 3.5
- Staldindretning, se afsnit 3.3
- Forbrug af vand og energi, se afsnit 3.6
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning - se afsnit 4.2
- Management (ledelses- og kontrolfunktioner) behandles herunder.

Ansøger oplyser følgende om BAT for Management

BAT indenfor management / godt landmandskab er i BREF (referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og vilkårene i heri.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber for både brug af handelsgødning og husdyrgødning.

Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.

Der føres ikke løbende journal over energi- og vandforbrug, men forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Ved udbringning af husdyrgødning vises der så vidt muligt hensyn til omkringboende ved at tage højde for vindretning, tæt beboede områder mm.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Der er lavet APV på ejendommen.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligehold. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Der er ikke udarbejdet egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere. Der er pt. 9 ansatte på bedriften, heraf er de 4 tilknyttet ejendommen Snogbæk Norderby 26. Endvidere afholdes der løbende møder med personalet, hvor eventuelle ikke akutte problemer drøftes, så der kan blive fulgt op, hvor der er behov.

Ansøger deltager i erfagruppe med andre landmænd og har fast aftale om sundhedsrådgivning med dyrlæge. Dyrlæge tilkaldes endvidere efter behov for at behandle syge dyr.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Miljømyndighedens vurdering

Management

Ansøger har redegjort for implementeringen af BAT i forhold til Management. Der er stillet en række vilkår i de øvrige BAT-afsnit: der skal bl.a. registreres vand- og elforbrug.

Endvidere er der stillet vilkår til at der skal forefindes en beredskabsplan, som skal opdateres minimum hvert 2. år. Kommunen vurderer, at ansøger lever op til BAT for Management, når de enkelte vilkår efterleves.

Foder

Der anvendes optimerede foderblandinger og fasefodring.

Sønderborg Kommune vurderer, at teknologierne for denne svineproduktion svarer til det teknologiniveau, der er beskrevet i "EU-kommissionens reference-dokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ". Sønderborg Kommune vurderer derfor, at disse tiltag er tilstrækkelige til at ejendommen lever op til BAT.

Forbrug af vand og energi

Der vil blive anvendt lysstyring og lysdæmpning samt frekvensstyret ventilation, der medfører at strømforbruget holdes på et minimum. Ventilationssystemet er computerstyret og tilpasset produktionen for at sikre optimal driftstid.

Der er drikkenipler placeret i drikkekopper eller over krybber. Der er daglig kontrol af vandforbrug for at opdage evt. lækager.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Gødningen opbevares i gyllebeholder.

Miljømyndighedens samlede vurdering

Et af hovedformålene med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er at fremme anvendelsen af renere teknologi og sikre brug af den bedste tilgængelige teknik i husdyrbrug. Princippet om brugen af bedste tilgængelige teknik (BAT) indebærer, at der inden for en given sektor skal anvendes den miljømæssigt set mest effektive og avancerede teknologi i produktionen.

Sønderborg Kommune vurderer samlet set, med baggrund i de enkelte redegørelser for BAT, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT, for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse, med de vilkår som i øvrigt er stillet i miljøgodkendelsen i relation til BAT.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille vilkår om yderligere indførelse af bedst tilgængelig teknologi. Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrløven er overholdt.

8 Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion, vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent - ellers vil anlægget blive tømt for dyr og gødning, og affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ. Unødvendige olietanke vil blive sløjfet.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Der stilles vilkår om tiltag, der skal iværksættes i forbindelse med ophør.

Det vurderes således, at der er taget tilstrækkeligt hensyn til eventuel forureningsfare ved ophør af husdyrbruget.

9 Egenkontrol og dokumentation

Der føres logbog over flydelag på gyllebeholderen.

Herudover registreres følgende:

- Der bliver registreret dyr i CHR.
- Der bliver ført journal over antal dyr bortskaffet til DAKA, antal og vægt af solgte dyr sendt til slagtning.
- Før udslusning af gylle fra stalde til gyllebeholder bliver det tjekket om der er plads.
- Gyllepumpning til gyllevogn overvåges.
- Der føres journal over medicinforbrug.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres i regnskabet
- Der bliver udarbejdet mark- og gødningsplaner

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det tjekkes, om anlægget kører som det skal.

Miljømyndighedens vurdering

Kommunen vurderer, at den ovennævnte egenkontrol i kombination med de tilhørende dokumentationskrav og vilkår som udgangspunkt vil være tilstrækkelige til at føre tilsyn med ejendommens drift og miljøgodkendelsens overholdelse.

10 Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Nabo- og partshøring

Et resume og et link til udkastet til miljøgodkendelse blev den 19. april 2017 udsendt til høring hos naboer inden for konsekvensområdet for lugt (737 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent. Et resume og et link til udkast af denne godkendelse er sendt i partshøring hos:

- Ansøger Lars Staugaard Bertram
- Konsulent Ulla Pallesen

Ejere og lejere af følgende adresser:

- Nørremøllevej 7, 6400 Sønderborg
- Nørremøllevej 9, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 7, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 11A, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 13, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 15, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 16, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 17, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 18, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 19, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 20, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 21, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 22, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 23, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 24, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 25, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 29, 6400 Sønderborg
- Snogbæk Nederby 31, 6400 Sønderborg

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til og med den 31. maj 2017. Nabo-høringen/partshøringen gav ingen kommentarer.

Annoncering af afgørelse

Afgørelsen om godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug er offentliggjort på www.sonderborg.dk **den 8. juni 2017** og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Klagevejledning

Denne godkendelse er meddelt i overensstemmelse med kapitel 3 § 12 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, (Miljøministeriets lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til [Miljø- og fødevareklagenævnet]. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr som fremgår af www.nmkn.dk og www.naevneneshus.dk. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse

i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84 – 87.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb **torsdag den 6. juli 2017**.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

11 Konklusion

Sønderborg Kommune godkender hermed en husdyrproduktion på i alt 850 årssøer og 29.750 smågrise (7-30 kg), svarende til 324,7 DE på ejendommen Snogbæk Nederby 26, 6400 Sønderborg.

Sønderborg Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som det er beskrevet i Husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000 områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 12, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for ansøgningsmaterialet, i beskrivelsen af ejendommen samt i vurderingen af etableringen.

De efterfølgende vilkår vurderes at kunne begrænse risikoen for forurening og ikke-uvæsentlige gener. Hvis der mod forventning skulle opstå væsentlige gener for de omkringboende eller andre uforudsete gener i forbindelse med udvidelsen, kan Sønderborg Kommune foranledige, at generne reduceres, ved at meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger jf. Husdyrgodkendelseslovens § 42.

12 Generelt

Meddelelse om miljøgodkendelse i henhold til Husdyrbruglovens § 12, stk. 2 for Snogbæk Norderby 26, 6400 Sønderborg, annonceres på Sønderborg Kommunes hjemmeside den 8. juni 2017.

Godkendelsen kan indenfor en frist på 4 uger, fra afgørelsen er offentligt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledning er vedlagt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen. Hvis godkendelsens udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

Godkendelsen omfatter udelukkende forholdet til miljølovgivningen. Andre godkendelser/tiladelser i forhold til anden lovgivning (fx byggeloven, planloven, m.v.) skal søges separat.

Hvis virksomheden udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, der medfører forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, skal dette godkendes af Sønderborg Kommune, før udvidelsen eller ændringen sker jf. § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug).

Torben Kobberø
Erhverv og Affald
Sønderborg Kommune

13 Vilkår

13.1 GENERELT

1. Meddelelse af denne godkendelse medfører, at alle vilkår givet i miljøgodkendelse af 2. august 2006 ophæves.
2. Godkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsen er meddelt.

13.2 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

3. Dokumentation for overholdelse af vilkår (4-10) skal noteres i en driftsjournal, der skal opbevares på bedriften i minimum 5 år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Dyreholdet

4. Følgende skal noteres for dyreholdet:
 - Dyreholdets størrelse de sidste 3 år
 - antal og vægt af indsatte grise
 - antal dyr bortskaffet til destruktionsanstalt
 - antal og vægt af dyr sendt til slagtning
 - antal solgte levende dyr.

Dokumentation kan være i form af E-kontrol eller kvitteringer fra indkøb, destruktionsanstalt, slagteri m.v.

Ventilation

5. Følgende skal noteres for ventilationen:
 - Hvornår der er foretaget kontrol og rengøring af ventilationsarrangementer.
 - Hvornår der er foretaget rengøring / desinfektion af staldafsnit.

Foder

6. Mængden af forbrugt husdyrfoder skal registreres årligt.
7. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
 - antal årssøer
 - antal fravænnede pr. årssø
 - fravænningsalder og -vægt
 - foderforbrug pr. årssø
 - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds og diegivningsperioden.

8. N og P ab dyr skal på baggrund af driftsjournalens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder for en sammenhængende periode eksempelvis 15. september år (2016) til 15. februar i år (2018). Dokumentationen skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden ved ordinært tilsyn.

Forbrug af ressourcer

9. Vandforbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.
10. El-forbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.

13.3 HUSDYRHOLDET, STALDANLÆG OG DRIFT

11. Husdyrbruget må drives med en maksimal årlig produktion på 850 årssøer med smågrise til fravæning ved 7 kg (35 stk. per årssø) og 21.976 smågrise (7-30 kg). Dyrene må fordeles i staldene med følgende gennemsnitlig maksimal belægning i staldene:

Stald	Dyregruppe	Vægt	antal	Sti-pladser	DE
Smågrisestald (14)	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	7-30 kg	29.750	4176	132,7
Drægtighedsstald, løsgående (6)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv		111	80	17,6
Fare- og poltestald (9)	Årsso, farestald, kassestier, fuldspaltegulv		346	96	23,5
Drægtighedsstald, løsgående (9)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv		69	50	10,9
Farestald (11)	Årsso, farestald, Kassestier, fuldspaltegulv		504	140	34,2
Drægtighedsstald, løsgående (12)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv		245	177	38,7
Mellemstald (13)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv		55	40	8,7
Drægtighedsstald (4)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv		162	117	25,6
Løbe- / drægtighedsstald (7)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv		208	150	32,9
Sum					324,7

Det er antallet af dyr i de enkelte grupper, som er bindende, idet antal DE kan variere med opdateringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

12. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året.
13. Hvis denne godkendelse ikke udnyttes fuldt ud, skal der til enhver tid kunne dokumenteres, at det vejledende emissionsgrænseniveau fra Miljøstyrelsen på godkendelsestidspunktet for den etablerede produktion er overholdt.

Ventilation

14. Alle ventilationsanlæg skal jævnligt efterses og rengøres minimum årligt – for stald-afsnit med holddrift skal der rengøres efter hvert hold.
15. Ændringer i ventilationsanlæg må kun ske efter forudgående accept fra Sønderborg Kommune.

Fodring

16. kg N ab dyr for årssøer må maksimalt være: $((FE/\text{årsso} \times g \text{ råprotein}/FE)/6.250 - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise}/\text{årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N/kg tilvækst})) = 24,03$ kg N pr. årssø
17. kg P ab dyr for årssøer må maksimalt være: $((FE/\text{årsso} \times g \text{ fosfor}/FE)/1.000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise}/\text{årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P/kg tilvækst})) = 5,8$ kg P pr. årssø
18. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Energi- og vandforbrug

19. Hvis virksomhedens elforbrug overstiger 275.000 kWh/år skal der foretages et energief-tersyn inden 1 år efter at elforbruget overstiger ovenstående. Besøgsrapporten fra ener-gieftersynet skal fremsendes miljømyndigheden, og eventuelle forslag til forbedringer, som via en besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år ef-ter ansøgers modtagelse af besøgsrapporten.
20. Hvis husdyrbrugets vandforbrug overstiger 13.200 m³, skal ansøger sende en redegø-relse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorfor for-bruget er steget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.

Spildevand herunder regnvand

21. Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt gri-setransportvogne og marksprøjte skal foregå på støbt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller opsamlingsbeholder. Vaskepladsen skal til enhver tid være minimum to meter bredere og to meter længere end den største maskine, som vaskes på vaskepladsen. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for ud-bringning af husdyrgødning/restvand. Alternativt kan vask og rengøring af sprøjteud-styr indvendigt foregå på marken med medbragt rent vand f.eks. hvis sprøjten har rent-vandstank. Rengøring i marken skal ske ved en jævn fordeling af vaskevandet over et større areal, så der ikke kan ske afstrømning eller punktnedsivning.

Affald

22. Spild af olie og kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til en-hver tid forefindes opsugningsmateriale på virksomheden.
23. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lig-nende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
24. Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som dagrenovation.
25. Medicinrester (inklusive vaccinerester) skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende og skal opbevares i originalemballage. Brugte kanyler opbevares i kanylebokse. Medicin-rester og brugte kanyler skal afleveres til apoteket. Tom medicinemballage kan bortskaffes som brændbart affald.

26. Spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag og stå på rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige og spild ikke ødelægger de andre beholdere. Beholderne skal være mærket med indhold. Under beholderne skal der være en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles.
27. Oplagspladsen skal tydeligt mærkes med information om hvilke typer affald, herunder kemikalieaffald, der opbevares og hvilke forholdsregler, der skal tages ved uheld, spild og brand.
28. Fast farligt affald som fx brugte olie- og brændstoffiltre skal opbevares indendørs i en beholder, der er resistent overfor olie og brændstof. Batterier, elsparepærer og spraydåser skal opbevares indendørs til de bortskaffes. Batterier opbevares i en syrefast beholder.
29. Ikke-genanvendeligt affald skal bortskaffes efter behov, dog minimum én gang om året.

Råvarer og hjælpestoffer

30. Nye olieprodukter og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere som er tydeligt mærkede med indhold. De skal placeres under tag og beskyttes mod vejrlig på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af olie og kemikalier kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand og kloak.
31. Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
32. Påfyldning af dieselolie skal ske under konstant overvågning.
33. Fyldning af marksprøjte skal ske på befæstet areal, så eventuelt spild løber til opsamlingsbeholder/forbeholder. Fyldning skal ske under opsyn.

Driftsforstyrrelser eller uheld

34. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal opdateres hvert 2. år.
35. Eventuelt spildt husdyrgødning, handelsgødning, kemikalier mv. skal opsamles straks.

13.4 GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING

Flydende husdyrgødning

36. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
37. Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldeårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldningsplads.

13.5 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Fluer og skadedyr

38. Der skal overalt på ejendommen føres en effektiv fluebekæmpelse samt forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Støj fra anlægget og maskiner

1. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støj belastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

13.6 HUSDYRBRUGETS OPHØR

39. Ophør eller permanent neddrogning af husdyrbruget til under 270 DE årssøer med tilhørende smågrise indtil 30 kg, eller 750 stipladser til søer, skal meddeles til Sønderborg Kommune.

40. Ved ophør af husdyrbruget skal der foretages:

- En oprydning i og omkring staldanlæg.
- Tømning og rengøring af fortank med rørsystemer, gyllekanaler/-kummer m.v. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler.
- Tømning af alle olietanke.

- Bortskaffelse af restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. i henhold til Sønderborg Kommunes affaldsregulativer.

Lovgrundlag

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges. Herunder er nævnt en række af de gældende vejledninger og lovgrundlag:

Lov nr. 1572 af 20/12/06 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Bekendtgørelse nr. 211 af 28/02/2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Lov nr. 358 af 6/06/1991 om miljøbeskyttelse

Lov nr. 9 af 3/01/1992 om naturbeskyttelse

Bekendtgørelse nr. 1324 af 15/11/2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Bekendtgørelse nr. 467 af 23/05/2016 om miljøregulering af visse aktiviteter

Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald

Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune

Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier i Sønderborg Kommune

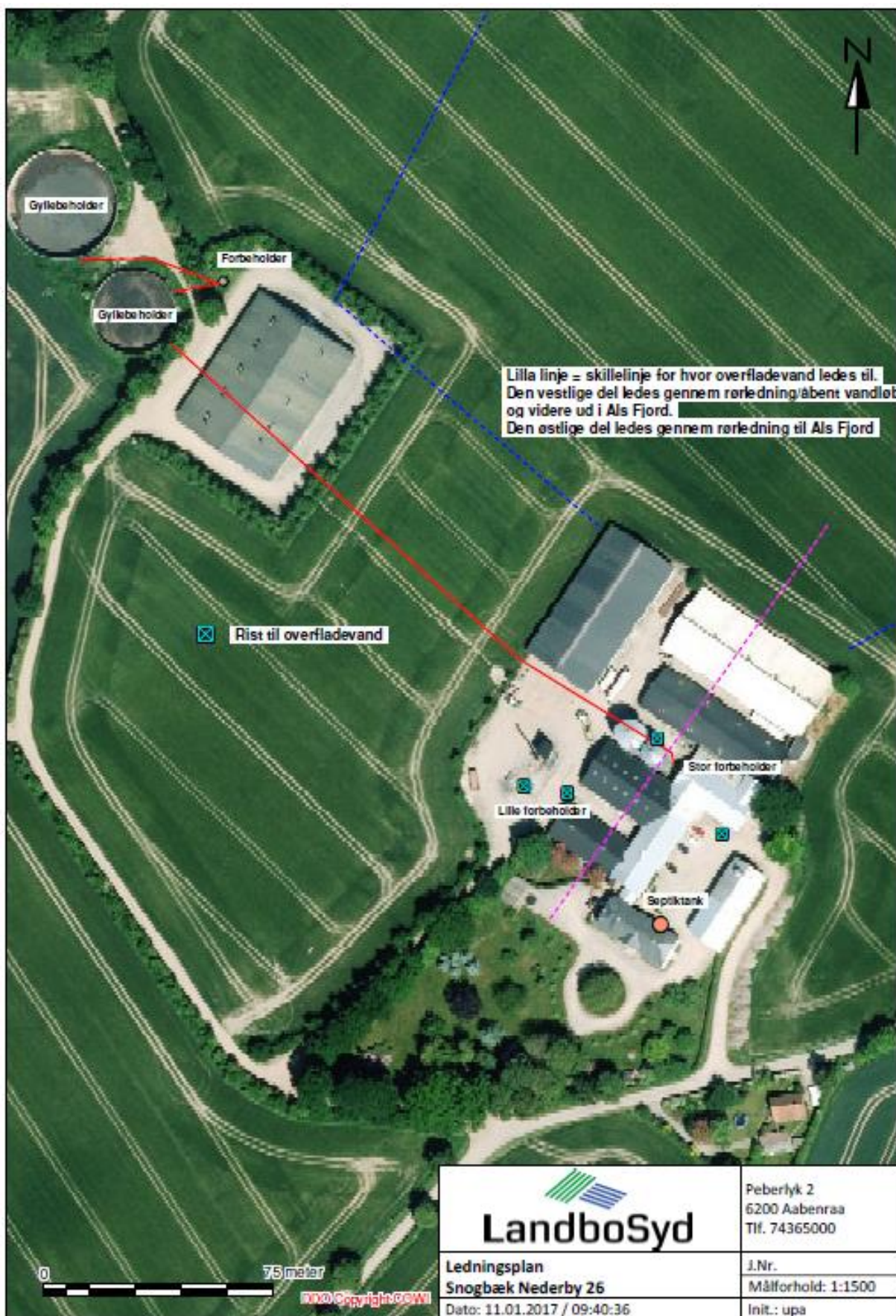
Kommuneplan for Sønderborg Kommune 2013-2025

14 Bilag

 LandboSyd	Peberlyk 2 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:1500 Init.: upa
Bygningsoversigt Snogbæk Nederby 26 Dato: 11.01.2017 / 09:57:13	

Beredskabsplan

for

Snogbæk Nederby 26, 6400 Sønderborg

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	68
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	69
OVERLØB AF GYLLE	71
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	73
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE.....	75
STRØMSVIGT.....	76
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER.....	77
BILAG A Kort over ejendommen	79
BILAG B Udløbspunkter.....	80

11/1-2017

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i staldkontoret og en kopi hos Lars Staugaard Bertram.

Kort materiale:

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Afløb til overfladevandssystem
- Diesel- og fyringsolietank3
- Trykflasker
- Udløbspunkter til vandløb
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste fastnettelefon står i stuehuset og har nr. 7446 9246.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon 8872 6400 (mandag - torsdag kl. 10.00 - 17.00, fredag kl. 10.00 – 15.00)
Falck	kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon 112 dag og nat
Lægevagt	kontaktes på telefon 7011 0707 kl. 16.00 - 08.00 og lørdag, søn- og helligdage hele døgnet
Tandlægevagt	kontaktes på telefon 6541 4551 fra kl. 9.00 – 12.00 på lørdage, søndage og helligdage
Landbocenteret	kontaktes på telefon 7436 5000
Dyrlæge	kontaktes på telefon 73521210
Foderstofforretning	kontaktes på telefon 75501020
Elektriker	Ingen fast
Smed/VVS	Ingen fast
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon 24445660

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange?

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt Lars Staugaard Bertram på 4086 9246.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder.

Brandens omfang.

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan afhjælpe situationen:

4 pulverslukkere

OVERLØB AF GYLLE

INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt Lars Staugaard Bertram på 4086 9246

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 8872 6400

Hvis gyllebeholderen eller lagunen mod forventning skulle kollapse eller lække, vil gyllen løbe mod vest og nord. Spredning af gylle over et større areal kan forhindres ved at doses jord op som barriere, så gylle forhindres i at løbe til søen ca. 180 m nordøst for gyllebeholderne.

Der er ingen afløbsriste til overfladevandssystem i nærheden af gyllebeholderne.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver (står normalt i det store maskinhus)

Halmballer (står i foder/halmladen)

KEMIKALIE- OG OLIESPILD

INSTRUKS

Ved større spild af kemikalier, olie eller lignende – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt Lars Staugaard Bertram på 4086 9246.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 8872 6400.

Der er ingen afløbsriste til regnvandssystem på ejendommen. Såfremt der sker spild, kan der ske opdæmning, så kemikalier, olie eller lignende ikke spredes over et større areal.

Opdæmningen kan foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halmballer (står i foder/halmladen)

Kattegrus eller lignende (står i værkstedet i det store maskinhus)

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand:

Hovedstophane sidder i stuehus og i det store maskinhus

Elektricitet:

Hoved el-tavlerne sidder i mellembygningen mellem stald 9 og 11 (farestaldene), i den vestlige ende af stald 6, i maskinhuset og i forrummet i den stald 14 (smågrisestalden).

Der er både automatsikringer og amperesikringer. Nye amperesikringer opbevares ved el-tavlerne.

STRØMSVIGT

INSTRUKS

Vurdér om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til SE (Syd Energi) på tlf. 7011 5000.

Nødopluk sker automatisk. Ved mølleriet står en nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

INSTRUKS

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.

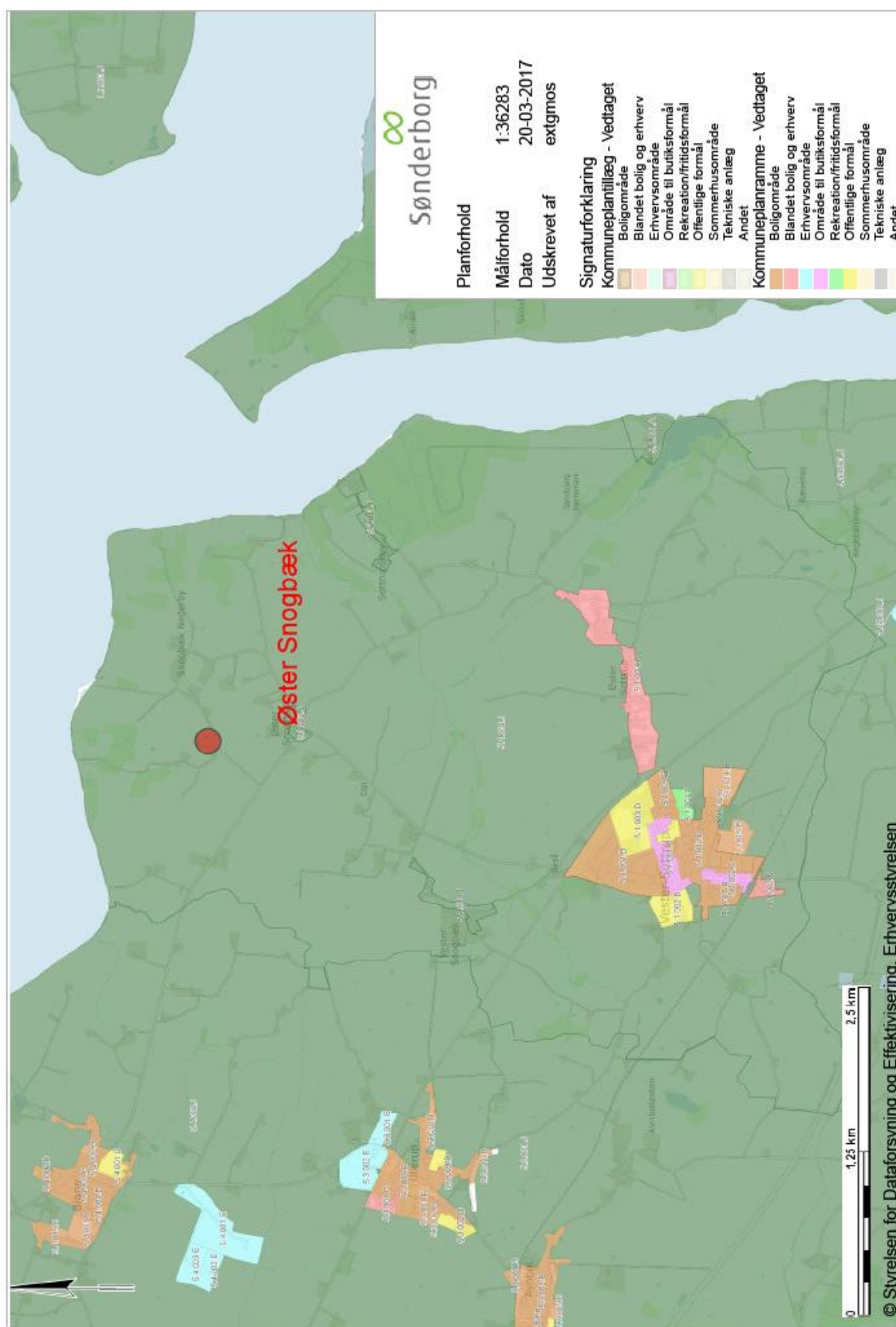
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

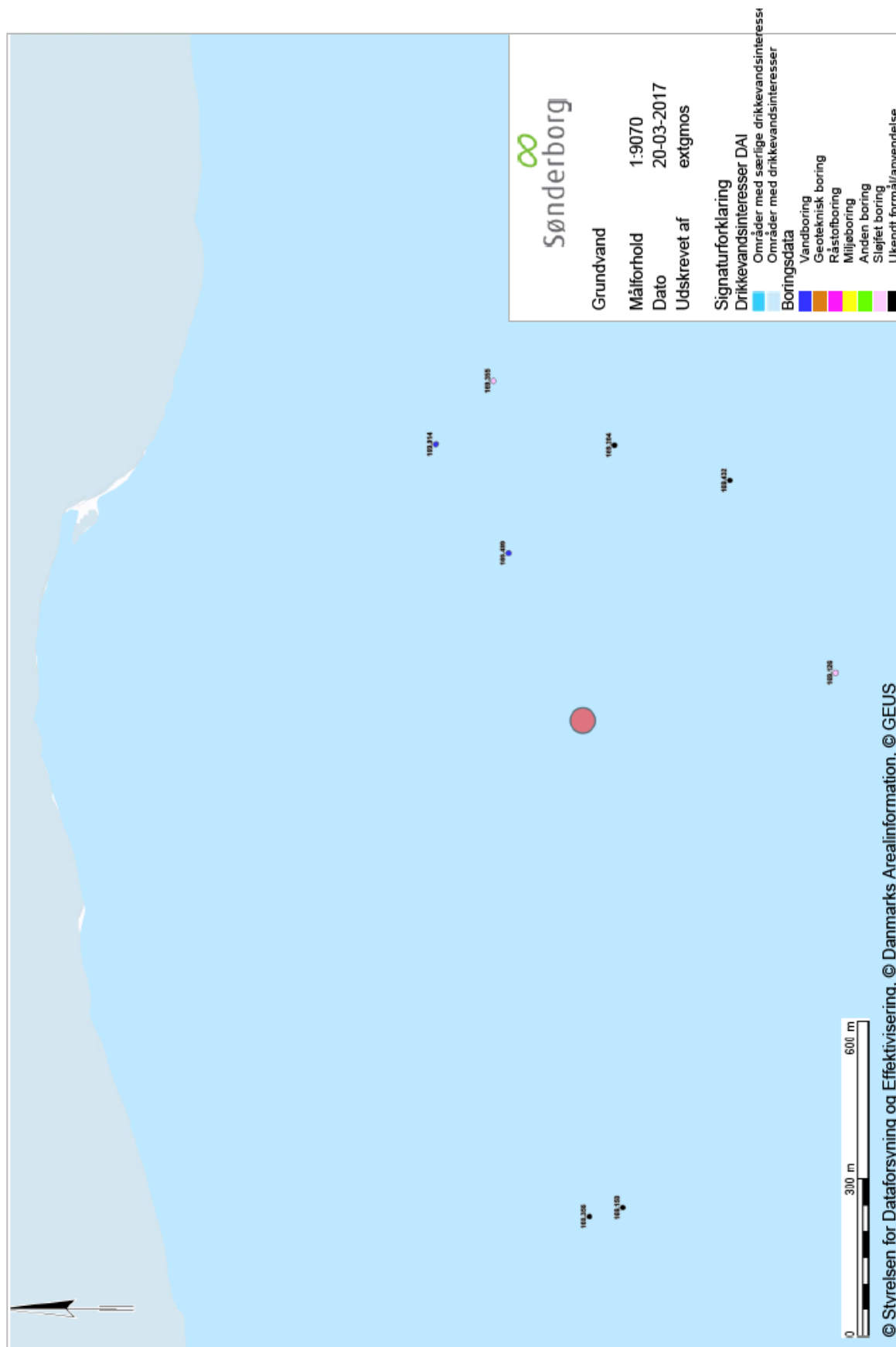
BILAG A Kort over ejendommen

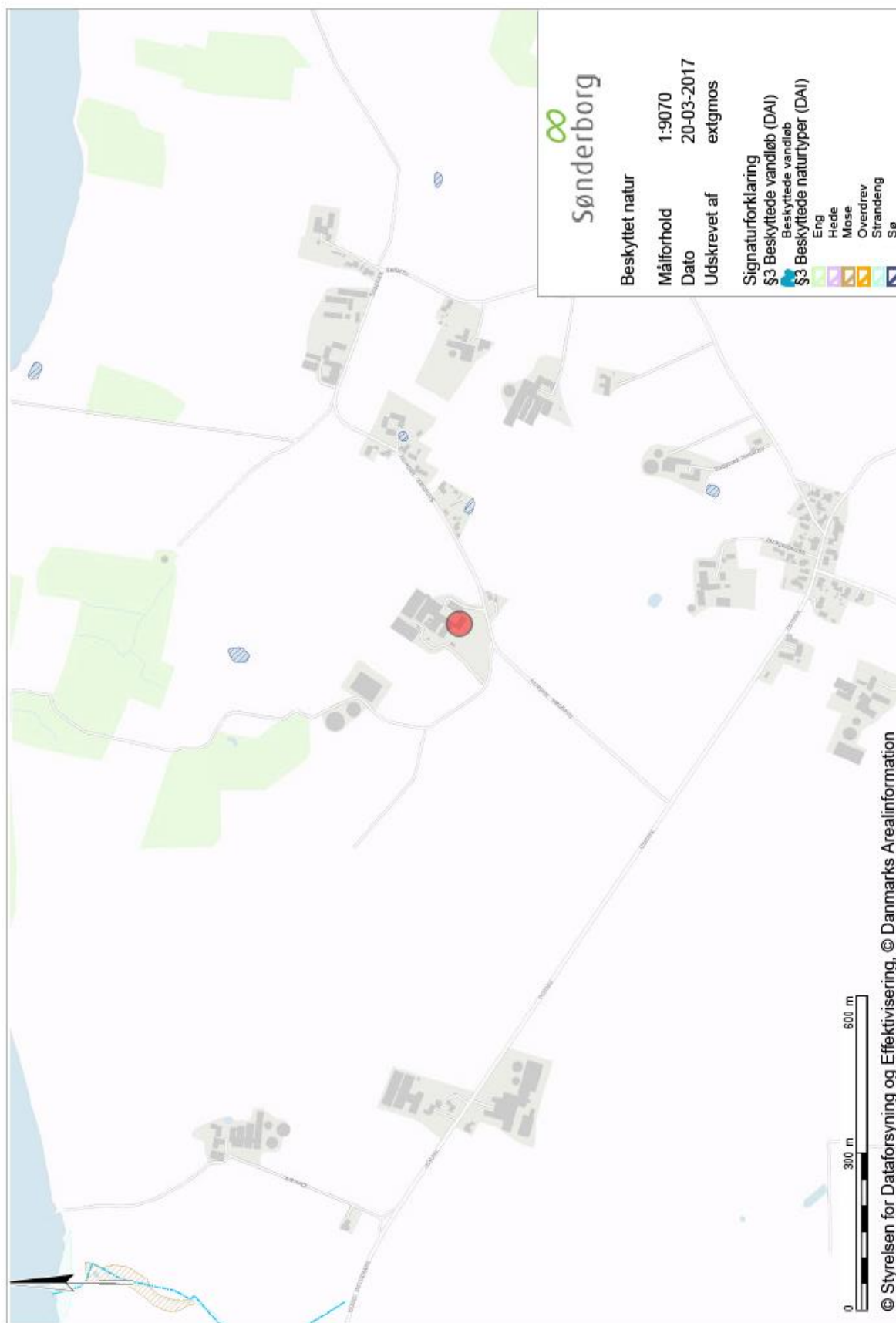

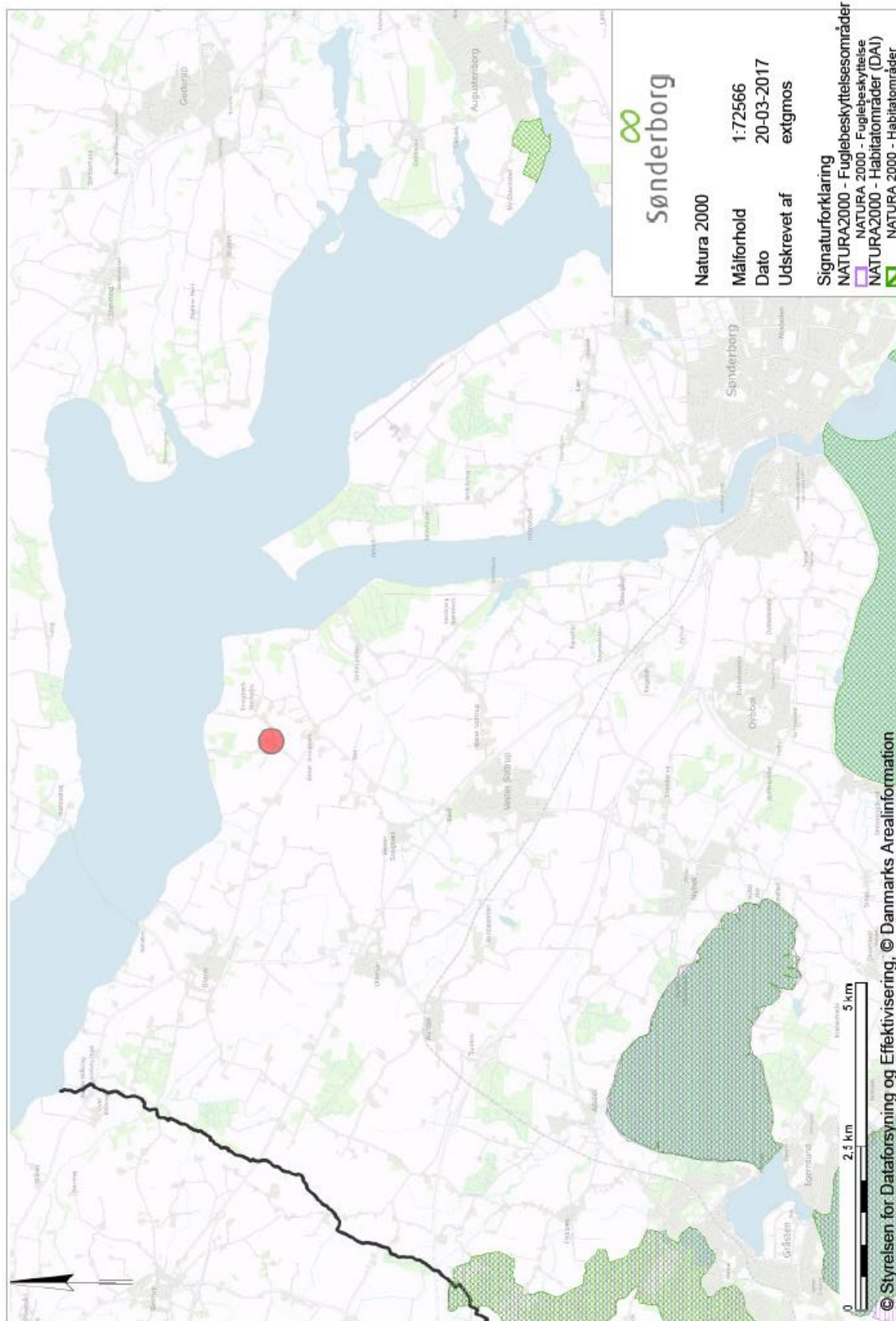
BILAG B Udløbspunkter

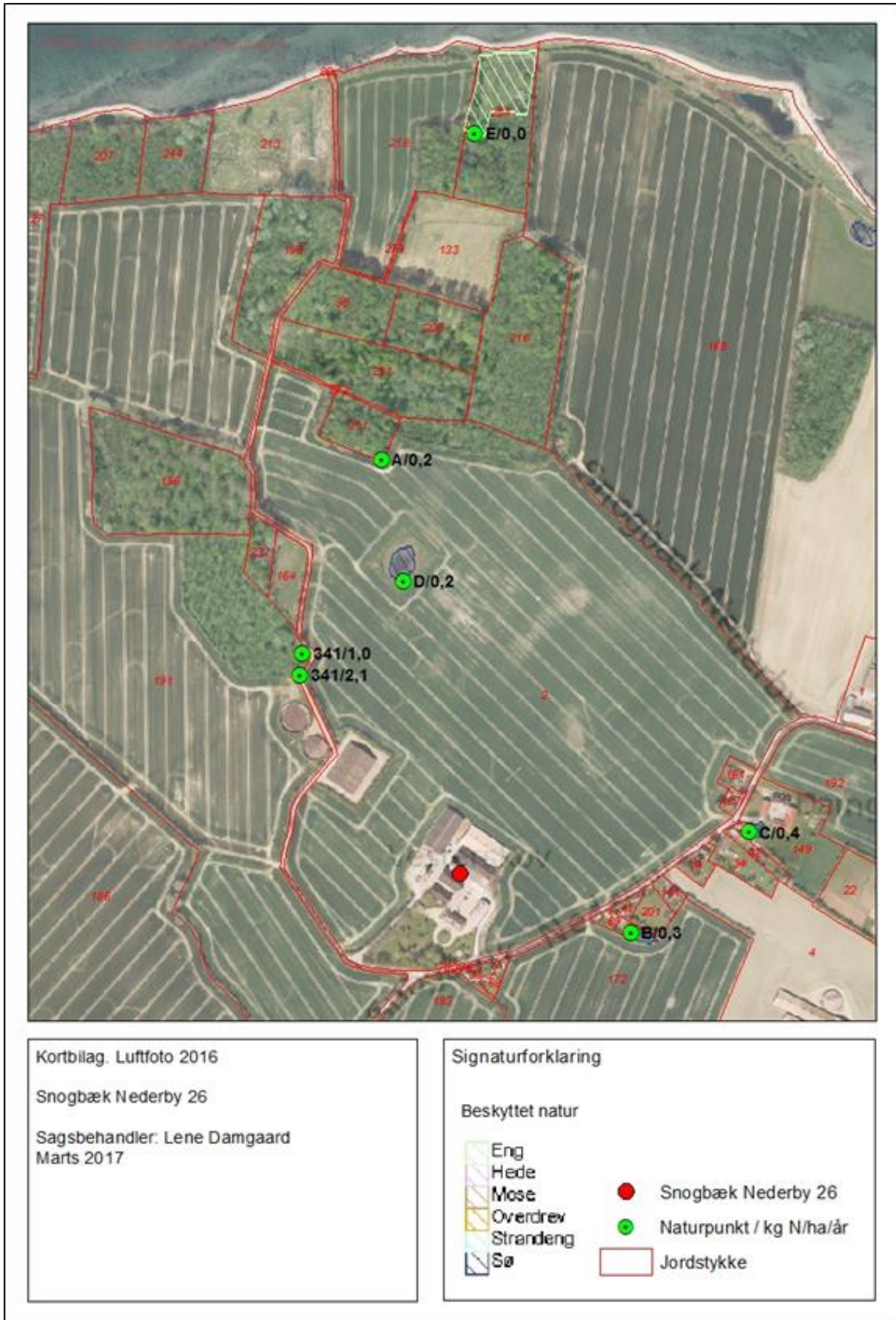

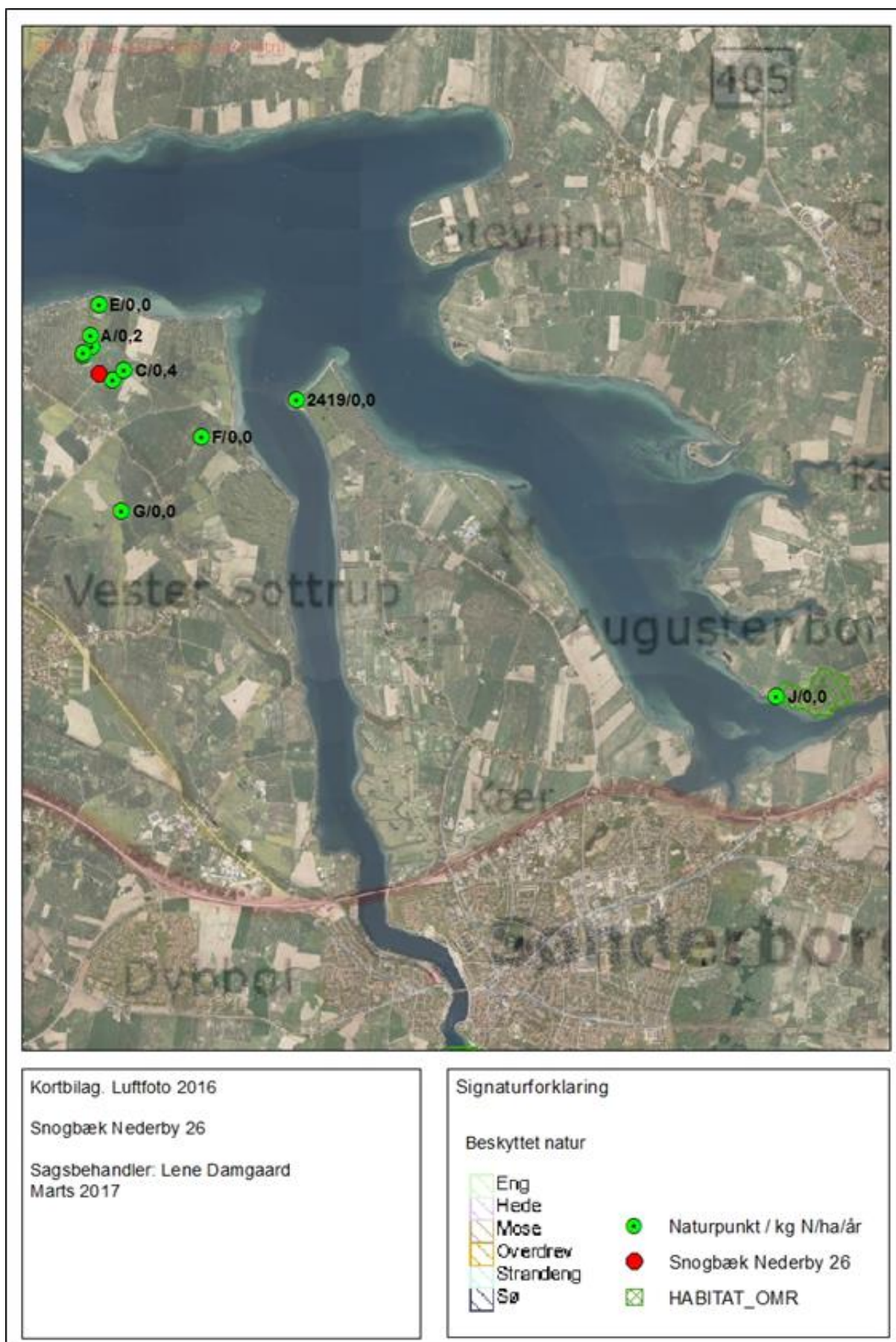

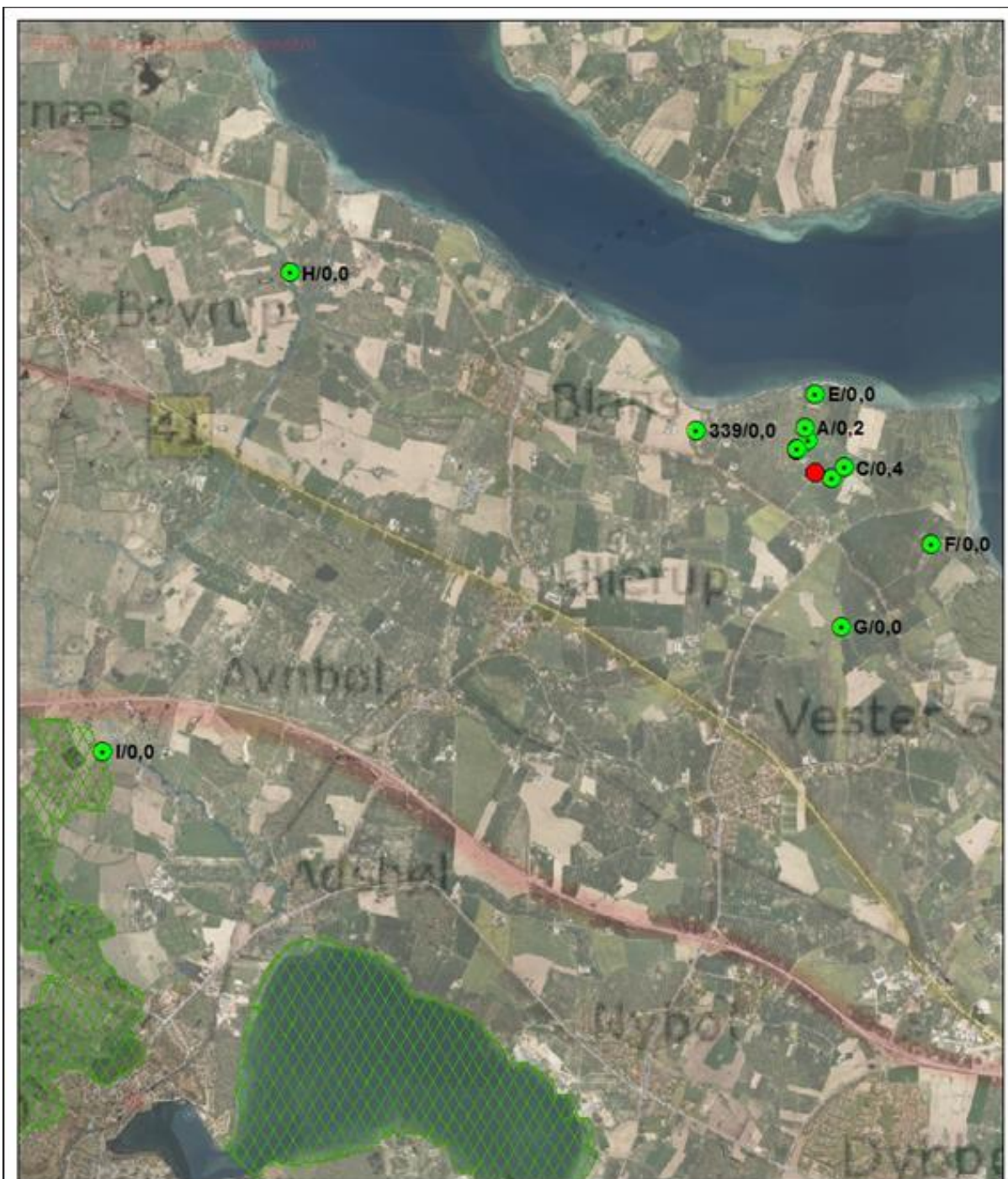
Bilag 9. Naturpunkter

Bilag 10. Kort med naturpunkter – Augustenborg Skov

Bilag 11. Kort med naturpunkter – Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov

Kortbilag. Luftfoto 2016

Snogbæk Nederby 26

Sagsbehandler: Lene Damgaard
Marts 2017

Signaturforklaring

Beskyttet natur

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Strandeng
- Sø

- Naturpunkt / kg N/ha/år
- Snogbæk Nederby 26
- HABITAT_OMR